

Broj: 02-04-36654-16/25
Sarajevo, 26.06.2025. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), člana 15. i 16. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) i poglavlja II - Tematski dio, oblast finansija Programa rada Vlade Kantona Sarajevo za 2025. godinu Vlada Kantona Sarajevo, na **81. sjednici održanoj 26.06.2025. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Dokument okvirnog Budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina.
2. Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina stupa na snagu danom usvajanja.
3. Izvod dokumenta iz tačke 1. ovog zaključka objavit će se u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.
4. Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, informativno.
5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

P R E M I J E R

Nihad Uk

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo,
6. Za objavu u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“,
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina

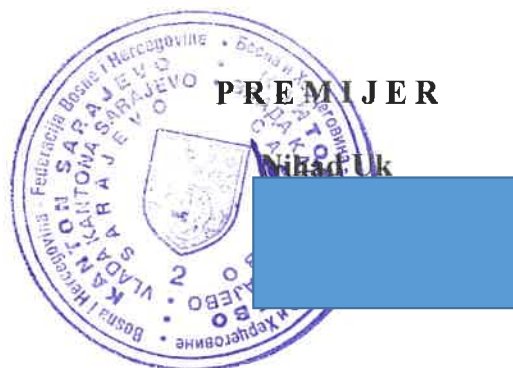
CANTON SARAJEVO
Government

Broj: 02-04-36654-16/25
Sarajevo, 26.06.2025. godine

Na osnovu člana 26. i 28. stav (4) Zakona o Vladi Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 36/14 - Novi prečišćeni tekst i 37/14 - Ispravka), člana 15. i 16. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 102/13, 9/14 - Ispravka, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) i poglavlja II - Tematski dio, oblast finansija Programa rada Vlade Kantona Sarajevo za 2025. godinu Vlada Kantona Sarajevo, na **81. sjednici održanoj 26.06.2025. godine**, donijela je

ZAKLJUČAK

1. Usvaja se Dokument okvirnog Budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina.
2. Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.–2028. godina stupa na snagu danom usvajanja.
3. Izvod dokumenta iz tačke 1. ovog zaključka objavit će se u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.
4. Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina dostavlja se Skupštini Kantona Sarajevo, informativno.
5. Ovaj zaključak stupa na snagu danom donošenja.

Dostaviti:

1. Predsjedavajući Skupštine Kantona Sarajevo,
2. Skupština Kantona Sarajevo,
3. Zamjenici predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo (3x),
4. Premijer Kantona Sarajevo,
5. Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo,
6. Za objavu u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“,
7. Evidencija,
8. A r h i v a.

Broj: 02-04-36654-16.1/25
Sarajevo, 26.06.2025. godine

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA KANTONA SARAJEVO ZA PERIOD 2026. - 2028. GODINA

Sadržaj

Pregled skraćenica	3
Lista tabela	4
Lista grafikona	4
1. Uvod u Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026. -2028. godina	5
2. Strateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike FBiH	6
2.1. Strategija razvoja Kantona Sarajevo 2021-2027.	7
3. Osnovni makroekonomski pokazatelji	8
3.1. Osnovni pokazatelji u proteklom periodu za KS	10
3.1.1. Industrija	10
3.1.2. Šumarstvo	11
3.1.3. Turizam	11
3.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost	12
3.1.5. Plaće	13
3.1.6. Stanovništvo	13
3.1.7. Cijene	13
3.1.8. Vanjska trgovina	14
4. Osnovni pokazatelji ekonomske i fiskalne politike	15
4.1. Rizici ostvarenja projekcija i pretpostavki	17
5. Pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine	18
5.1. Strateški pravci ravoja Kantona Sarajevo	19
5.2. Prioriteti, mjere i strateški projekti Vlade Kantona Sarajevo	20
6. Procjena prihoda u Dokumentu okvirnog budžeta KS za period 2026.-2028. godina	22
7. Plan upravljanja javnim dugom KS	26
8. Upravljanje potrošnjom javnog sektora	28
9. Prioriteti potrošnje Vlade Kantona Sarajevo	33
10. Rodno odgovorno budžetiranje kao opredijeljenje Vlade Kantona Sarajevo	33
11. Gornje granice rashoda budžetskih korisnika za period 2026. – 2028. godina po sektorima i organizacionim jedinicama	35

Pregled skraćenica

Skraćenica

Puni naziv

BHAS	Agencije za statistiku Bosne i Hercegovine
BiH	Bosna i Hercegovina
CPI	Consumer price index/ Indeks potrošačkih cijena
DEP	Direkcija za ekonomsko planiranje
	EBRD European Bank for Reconstruction and Development/Evropska banka za obnovu i razvoj
EU	Evropska unija
EUR	Euro valuta
FBiH	Federacija Bosne i Hercegovine
FIPA	Foreign Investment Promotion Agency/Agencija za unapređenje stranih investicija
KGF	Kreditno garantni fond
KM	Konvertibilna marka
KS	Kanton Sarajevo
KV	Kvalifikovani radnik
MMF	Međunarodni monetarni fond
NKV	Nekvalifikovani radnik
NSS	Niža stručna sprema
p.p.	Procentni poen
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PKV	Polukvalifikovani radnik
PU FBiH	Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine
SSS	Srednja stručna sprema
VKV	Visokokvalifikovan radnik
VŠS	Viša stručna sprema
VSS	Visoka stručna sprema

Lista tabela

Tabela 1: Osnovni makroekonomski pokazatelji za period 2023 – 2028. godine	9
Tabela 2: Rast industrijske proizvodnje	10
Tabela 3: Pad industrijske proizvodnje	11
Tabela 4: Prosječne potrošačke cijene za KS u 2024. godini (u KM sa PDV-om)	14
Tabela 5: Izvoz po mjesecima i općinama u KS	14
Tabela 6: Uvoz po mjesecima i općinama u KS	15
Tabela 7: Projicirani prihodi za trogodišnji period 2026.-2028. godine	24
Tabela 8: Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa	25
Tabela 9: Prihodi od poreza na dohodak koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave	25
Tabela 10: Prihodi za Zavod zdravstvenog osiguranja KS	25
Tabela 11: Prihodi za Javnu ustanovu Služba za zapošljavanje KS	25
Tabela 12: Pregled stanja duga i struktura po kreditima i obaveza za servisiranje za period 2026. - 2028. godine	27
Tabela 13: Utvrđeni limiti za budžetske korisnike	38

Lista grafikona

Grafikon 1: Ukupan broj nezaposlenih po stručnoj spremi (Decembar 2024. godine)	12
---	----

1. Uvod u Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026. - 2028. godina

U skladu sa Zakonom o budžetima FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) Vlada Kantona Sarajevo dužna je usvojiti Dokument okvirnog budžeta do 30. juna. Obzirom da su Revidirane projekcije javnih prihoda za 2025. godinu i period 2026.-2028. godina od strane Federalnog ministarstva finansija dostavljene 09.06.2025. godine, izrada Smjernica ekonomske i fiskalne politike nije dostavljena Vladi KS u zakonskom roku (do 15.05.2025. godine) nego su iste dostavljene Vladi KS 10.06.2025. godine. Vlada KS je 11.06.2025. godine, usvojila Smjernice ekonomske i fiskalne politike.

Ministarstvo finansija KS je pripremilo Instrukciju br. 1 i istu 07.04.2025. godine dostavilo budžetskim korisnicima.

Usvojene Smjernice ekonomske i fiskalne politike bile su osnov za izradu Dokumenta okvirnog budžeta 2026.-2028. godine.

U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25) Dokument okvirnog budžeta (u daljnjem tekstu: DOB) je akt koji sadrži makroekonomske prognoze i projekcije budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na njemu se zasniva priprema i izrada budžeta.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem Instrukcije br. 1 o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a. Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednog razvoja, razvoja socijalnog sektora, makroekonomskih indikatora i prognozi prihoda i rashoda.

Glavni cilj DOB-a, kao ključnog strateškog dokumenta, je osigurati povezanost između prioriteta politika Vlade KS i načina na koje ona vrši raspodjelu budžetskih sredstava, kao i da doprinese razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva Vlade KS. Na osnovu navedenog DOB je ključni rezultat srednjoročnog procesa planiranja i izrade budžeta.

Trogodišnje planiranje budžeta svake godine za period od sljedeće tri godine obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova i prikazuje srednjoročne makroekonomske i fiskalne projekcije, srednjoročnu fiskalnu strategiju, prioritete potrošnje, te gornje granice rashoda budžetskih korisnika za narednu budžetsku godinu, kao i preliminarne procjene za sljedeće dvije godine za koje je izvršena projekcija prihoda. Stoga, ovakav proces pripreme DOB-a doprinosi razvoju strateškog planiranja prioriteta i ciljeva Vlade KS, te predstavlja osnovni dokument za raspodjelu budžetskih sredstava.

Efikasan i uspješan proces srednjoročnog planiranja budžeta zahtijeva posvećenost i racionalnost svih relevantnih učesnika u budžetskom procesu (uključujući Vladu KS, Skupštinu KS,

Ministarstvo finansija KS (te informacije koje se dobivaju iz Federalnog ministarstva finansija) i korisnike budžeta KS).

Stoga, u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, pripremljen je DOB KS za period 2026.-2028. godina. DOB postavlja makroekonomske, fiskalne i sektorske politike u centar budžetskih procesa, prepoznavajući da je godišnji budžet jedan od osnovnih instrumenata kojima se realizuju ciljevi srednjoročne razvojne strategije, kako KS, tako i viših nivoa vlasti. Također, ovim dokumentom, na osnovu definisanih ekonomskih pokazatelja za šire ekonomsko okruženje (prije svega FBiH) utvrđuje se i fiskalni kapacitet KS u narednom trogodišnjem periodu.

DOB KS za period 2026. - 2028. godina sadrži:

1. Uvod u DOB KS za period 2026.-2028. godina,
2. Strateške ciljeve ekonomske i fiskalne politike FBiH,
3. Osnovne makroekonomske pokazatelje,
4. Osnovne pokazatelje ekonomske i fiskalne politike,
5. Pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine,
6. Procjenu prihoda u DOB KS za period 2026.-2028. godina,
7. Plan upravljanja javnim dugom KS,
8. Upravljanje potrošnjom javnog sektora,
9. Rashode KS za period 2026.-2028. godine.

Ministarstvo finansija KS predlaže Vladi KS usvajanje ovog dokumenta (DOB-a 2026.-2028. godina), koji obuhvata gornje granice budžeta za period 2026.-2028. godina, kao i pojedinačne gornje granice rashoda budžetskih korisnika.

Uzimajući kao polaznu osnovu činjenicu da KS ima veoma ograničen utjecaj na kreiranje fiskalne politike općenito, a koja se odražava na ekonomsku situaciju u KS, ovaj DOB KS počinje strateškim ciljevima ekonomske i fiskalne politike FBiH, koji predstavljaju temelj za strateška opredjeljenja KS u narednom periodu.

2. Strateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike FBiH

Strategijom razvoja FBiH 2021. – 2027. godina predloženi su razvojni ciljevi FBiH, te prioritete za svaki postavljeni cilj. Razvojni ciljevi, kao dugorični strateški ciljevi predstavljaju primarne ciljeve FBiH, a definisana su četiri razvojna cilja:

- a) ubrzan ekonomski razvoj,
- b) prosperitetan i inkluzivan društveni razvoj,
- c) resursno efikasan i održiv razvoj,
- d) transparentan, efikasan i održiv javni sektor.

Uz strateške ciljeve FBiH neophodno je napomenuti i akcelaratore koji donose najveći razvojni efekat FBiH, te doprinose rastu produktivnosti i socioekonomskom razvoju. Akceleratori ubrzanog razvoja FBiH su: inovacije i digitalizacija, otvaranje i razvoj preduzeća te finansijski sistem i javne finansije.

Budući da je BiH ostvarila napredak u procesu pristupanja EU, te da stjecanje kandidatskog statusa zahtjeva pojačani angažman na ispunjavanju pristupnih uvjeta u nastavku će fokus biti usmjeren na ciljeve postavljene u tu svrhu.

Vlada FBiH je u prethodnoj godini donijela i Strategiju zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. godine i ista je harmonizirana sa Strategijom razvoja FBiH 2021. - 2027. godine. Strategijom zapošljavanja data je detaljna dijagnostika tržišta rada gdje su niske stope zaposlenosti, kao i visoke stope nezaposlenosti identificirane kao glavni ekonomski i društveni izazovi u zemlji. Opći cilj Strategije zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. godine je promovirati mogućnost dostojanstvenog rada, a vizija ovog cilja je inkluzivno tržište koje svima daje priliku da realiziraju svoj potencijal i povećaju životni standard. U Strategiji zapošljavanja u FBiH 2023. – 2030. godine fokus je na razvijanju sustava za praćenje i predviđanje potreba za vještinama na tržištu rada, kako bi se olakšalo usklađivanje sistema obrazovanja sa potrebama na tržištu rada¹.

Kako je implementacija strukturnih reformi glavni preduvjet za pristupanje EU, stoga su i ciljevi ekonomske i fiskalne politike FBiH definisani u svrhu implementacije strukturnih reformi neophodnih za pristupanje EU. Strukturne reforme su osmišljene kako bi se ojačala privreda i doprinijelo uravnoteženom ostvarivanju potencijalnog rasta, a sama činjenica da se njima mijenja ustroj privrede, tj. institucijski i regulatorni okvir poslovanja preduzeća otkriva izazove koji se postavljaju u narednom periodu.

2.1. Strategija razvoja Kantona Sarajevo 2021.-2027.

Strategija razvoja KS 2021.-2027. je strateški dokument koji usmjerava razvoj, utvrđuje prioritete u razvoju i predstavlja putokaz za sveukupan razvoj KS, uzimajući u obzir sve njegove dimenzije: ekonomsku, društvenu, okolišnu i prostornu.

Strategijom razvoja utvrđuju se ciljevi i prioriteti razvoja KS, način njihova ostvarivanja, finansijski i institucionalni okvir za implementaciju, monitoring, evaluacija i izvještavanje. Strateško planiranje razvoja nalažu evropske prakse i dinamike strateškog planiranja, a zahvatanje sredstava iz predpristupnih fondova EU nalaže obaveznost izrade strateških razvojnih dokumenata.

Obaveznost izrade strategije nalažu i nova zakonska rješenja u oblasti razvojnog planiranja u FBiH, odnosno Zakon o strateškom planiranju i upravljanju razvojem u FBiH i Uredba o izradi strateških dokumenata u FBiH. Strategija razvoja KS je osnovni dokument za izradu sektorskih

¹ Federalno ministarstvo finansija, Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije za razdoblje 2025.-2027. godine

strategija, DOB-a, Budžeta i Programa javnih investicija KS, Trogodišnjeg plana rada kantonalnih ministarstava i godišnjeg programa rada Vlade KS.

3. Osnovni makroekonomski pokazatelji

Jedan od osnovnih preduslova održivog ekonomskog rasta i povećanja zaposlenosti je makroekonomska stabilnost koja se ostvaruje efikasnim upravljanjem javnim finansijama kroz daljnje unapređenje procesa upravljanja državnim budžetom, fiskalnom konsolidacijom i efikasnim upravljanjem javnim dugom, jačanjem sistema unutrašnjih finansijskih kontrola i unutašnje revizije, te razvojem makroekonomske statistike.

Za ovakva nastojanja Ministarstvo finansija KS moraju imati podršku svih budžetskih korisnika Budžeta KS i drugih koji koriste sredstva budžeta Kantona Sarajevo, a bit će iskazana kroz Smjerice ekonomske i fiskalne politike za period 2026.-2028. godine i DOB KS za period 2026.-2028. godina.

Centralna banka BiH (u daljnjem tekstu: CBBiH) objavila je proljetni krug makroekonomskih projekcija za period 2025.–2027. godine, koji donosi niz važnih uvida u stanje domaće ekonomije. Prema revidiranim podacima, očekuje se usporavanje rasta realnog BDP-a, dok će inflacija u 2025. godini biti izraženija nego što se ranije predviđalo.

CBBiH je revidirala inflaciju za 2025. godinu s prethodnih 1,8% na 3,5%, što predstavlja znatno povećanje od 1,7 procentnih poena u odnosu na jesenje projekcije. Glavni uzroci ovakvog trenda su rast cijena hrane, električne energije i usluga, ali i lančani efekti povećanja minimalne plate, koji se prenose i na druge djelatnosti.

Zabilježena je pojava tzv. spirale plata i cijena, gdje rast plata potiče rast cijena, a rast cijena ponovno izaziva pritiske na daljnje povećanje plata. Ovakva dinamika dodatno komplikuje ekonomsku stabilnost, posebno u sektorima gdje postoji deficit kvalifikovane radne snage. Iz Centralne banke upozoravaju da se ekonomija suočava s visokim stepenom neizvjesnosti, naročito zbog nestabilnosti kod glavnih trgovinskih partnera, promjena na domaćem tržištu rada i političkih kretanja na globalnom i lokalnom nivou. Iako postoji nada da će se rast ekonomske aktivnosti postepeno pojačavati do 2027. godine, naglašava se da su rizici od novih negativnih revizija itekako prisutni.

Sljedeći krug srednjoročnih makroekonomskih projekcija CBBiH planiran je za novembar 2025. godine, dok će brze procjene ekonomskih kretanja biti objavljivane na kraju svakog kvartala, s prvim izvještajem koji se očekuje već u junu 2025. godine. U vremenu kada BiH pokušava sustići ekonomski razvoj Evropske unije, ovi podaci ukazuju na hitnu potrebu za strukturnim reformama, posebno na tržištu rada, kako bi se osigurao održiv rast i očuvala konkurentnost domaće privrede.²

² Preuzeto sa <https://raport.ba/centralna-banka-bih-upozorava-visina-bdp-a-izlozena-veoma-visokom-riziku-zbog-globalnih-i-lokalnih-neizvjesnosti/> (pristupljeno 30.04.2025. godine)

Na osnovu podataka Direkcije za ekonomsko planiranje iz marta 2025. godine u nastavku slijedi tabelarni prikaz osnovnih makroekonomskih pokazatelja za period 2023. – 2028. godine.

Tabela 1: Osnovni makroekonomski pokazatelji za period 2023. – 2028. godine

Makroekonomski pokazatelji za period 2023-2028

Indikator	Zvanični podaci	Projekcije				
	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Nominalni BDP u mil KM	50.932	53.560	56.568	59.367	62.294	65.553
Nominalni rast u %	11,7	5,2	5,6	4,9	4,9	5,2
BDP deflator (prethodna godina = 100)	109,6	102,6	102,9	101,9	101,7	101,8
Realni BDP u mil KM (prethodna godina = 100)	46.458	52.223	54.998	58.258	61.230	64.362
Realni rast u %	1,9	2,5	2,7	3	3,1	3,3
Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u %	6,1	1,7	3	2	1,9	1,8
Potrošnja u mil KM	43.658	45.749	48.053	49.897	51.880	53.673
Realni rast u %	1,3	2,6	2,1	1,8	2	1,5
Vladina potrošnja u mil KM	9.548	10.044	10.426	10.791	11.223	11.615
Realni rast u %	2,1	2,6	1,8	1,7	2,1	1,6
Privatna potrošnja u mil KM	34.111	35.705	37.627	39.106	40.657	42.057
Realni rast u %	1,1	2,6	2,2	1,9	2	1,5
Investicije (bruto) u stalna sredstva u mil KM	11.519	12.665	13.475	14.229	15.233	16.402
Realni rast u %	12,1	8,1	4,5	4,1	5,6	6,2
Vladine investicije u mil KM	1.487	1.681	1.798	1.969	2.127	2.339
Realni rast u %	7,6	9,7	3,9	7,2	5,8	7,7
Privatne investicije u mil KM	10.031	10.984	11.676	12.260	13.106	14.063
Realni rast u %	12,8	7,9	4,6	3,7	5,5	5,9
Uvoz u mil KM	27.798	28.761	30.218	31.477	33.127	34.924
Nominalni rast u %	-1,6	3,5	5,1	4,2	5,2	5,4
Realni rast u %	-1,3	2,5	3,6	2,6	3,6	4
Izvoz u mil KM	21.931	21.960	23.097	24.157	25.666	27.429
Nominalni rast u %	-0,5	0,1	5,2	4,6	6,2	6,9
Realni rast u %	-1,2	-1,6	3,4	2,9	4,7	5,3
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	23,4	23,9	24	24,5	24,9	26
Bilans tekućeg računa u mil KM	-1.157	-1.802	-2.063	-2.227	-2.344	-2.337
Rast u %	-42,2	55,8	14,5	8	5,2	-0,3
Bilans tekućeg računa u % BDP-a	-2,3	-3,4	-3,6	-3,8	-3,8	-3,6

IZVOR: DEP - mart 2025. godine

Iz tabele je vidljivo da se 2026. godine očekuje rast nominalnog bruto domaćeg proizvoda za 4,9%, te rast realnog bruto domaćeg proizvoda za 3%. Također, očekuje se rast potrošnje za 1,8%. Dalje, u skladu sa projekcijama 2026. godine uvoz će zabilježiti rast od 4,2% nominalno u odnosu na prethodnu godinu, dok će izvoz rasti više, tačnije 4,6% nominalno.

3.1. Osnovni pokazatelji u proteklom periodu za Kanton Sarajevo

Informacije o privrednim kretanjima u KS preuzeti su sa web stranice, Zavoda za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo³ (u daljnjem tekstu ZISKS) jer Privredna komora KS nema objavljene podatke na svojoj web stranici. ZISKS radi mjesečnu i godišnju publikaciju „Statistički bilten“ Kantona Sarajevo, sa namjerom da upozna nadležne organe i institucije Kantona Sarajevo, kao i druge korisnike sa osnovnim statističkim podacima i pokazateljima iz oblasti ekonomskih i drugih kretanja na području Kantona Sarajevo.

3.1.1. Industrija

Fizički obim industrijske proizvodnje u KS u periodu I-XII 2024. godine veći je od obima proizvodnje iz istog perioda 2023. godine za 7,1%. Od 28 grana prerađivačke industrije u KS, u periodu I-XII 2023. godine, sedam (13) grana zabilježilo je rast proizvodnje, dok je preostalih šesnaest (15) grana ostvarilo pad proizvodnje. Rast proizvodnje ostvarile su sljedeće grane prerađivačke industrije:

Tabela 2: Rast industrijske proizvodnje

Rast industrijske proizvodnje	Indeks I-XII 2024/ I-XII 2023
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	121,9
Proizvodnja proizvoda od gume i plastičnih masa	114,8
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda, osim mašina i opreme	114,2
Kapitalni proizvodi	114,1
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	110,0
Intermedijarni proizvodi	104,9
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	104,7
Proizvodnja računara te elektroničkih i optičkih proizvoda	86,6
Štampanje i umnožavanje snimljenih zapisa	85,2
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	82,0
Trajni proizvodi za široku potrošnju	74,8
Proizvodnja namještaja	74,8
Proizvodnja kože i srodnih proizvoda	40,2

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo⁴

³<https://zis.ks.gov.ba/statistika/bilteni> (pristupljeno 12.05.2025)

⁴ Indeks industrijske proizvodnje, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.

Na drugoj strani, pad proizvodnje zabilježen je kod sljedećih grana prerađivačke industrije:

Tabela 3: Pad industrijske proizvodnje

Pad industrijske proizvodnje	Indeks I-XII 2024/ I-XII 2023
Proizvodnja osnovnih farmaceutskih proizvoda i farmaceutskih preparata	121,7
Proizvodnja baznih metala	117,7
Proizvodnja električne opreme	111,1
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	109,7
Ostala prerađivačka industrija	102,3
Energija	102,3
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom i plinom (osim 35,3)	102,3
Proizvodnja ostalih nemetalnih mineralnih proizvoda	100,7
Popravak i instaliranje mašina i opreme	100,1
Proizvodnja pića	98,9
Proizvodnja mašina i uređaja, d.n.	98,5
Prerada drva i proizvoda od drva i pluta, osim namještaja; proizvodnja predmeta od slame i pletarskih materijala	85,8
Vađenje ostalih ruda i kamena	80,2
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	55,7
Proizvodnja odjeće	48,7

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo⁵

3.1.2. Šumarstvo

U periodu januar–decembar 2024. godine u KS proizvedeno je 115 hiljada m³ šumskih sortimenata, što je manje za 23 hiljada u poređenju sa istim periodom 2023. godine. Istovremeno je prodato 112 hiljada m³ šumskih sortimenata, što je manje za 27 hiljada u odnosu na isti period 2022. godine.⁶

3.1.3. Turizam

U periodu I-XII 2024. godine, KS je posjetilo 26% više turista u odnosu na uporedni period 2022. godine. Domaćih turista je za 6% manje nego u 2023. godini a stranih više za 14%. Broj ostvarenih noćenja u KS u periodu I-XII 2024. godine je za 7% više u odnosu na isti period 2023. godine. Strani turisti su ostvarili 9% više noćenja, a domaći 5% manje u odnosu na 2023. godinu⁷. Na

⁵ Indeks industrijske proizvodnje, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.

⁶ Šumarstvo, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024. (Podaci ZiSKS)

⁷ Turizam, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2023. (Podaci ZiSKS)

osnovu navedenih podataka vidljivo je da je u protekloj godini ostvaren izuzetno pozitivan trend dolaska turista i ostvarenih noćenja.

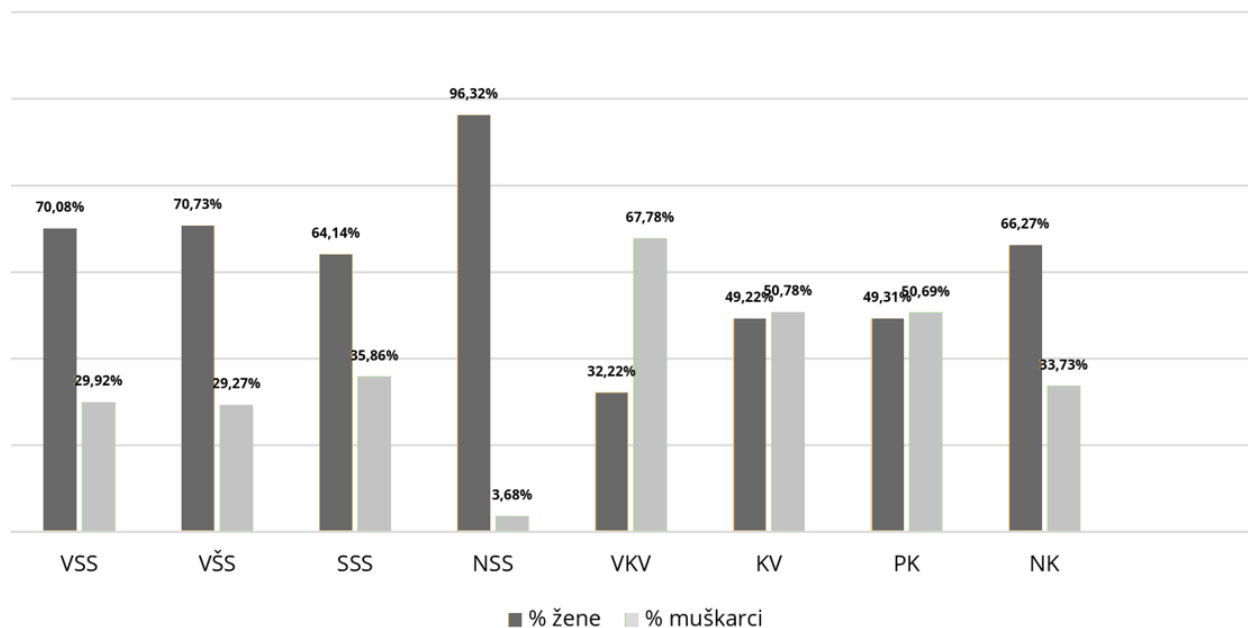
3.1.4. Zaposlenost i nezaposlenost

Ukupan broj zaposlenih lica u KS na dan 31.12.2024. godine, prema podacima Porezne uprave FBiH, iznosio je 151.143. U poređenju sa brojem zaposlenih iz decembra 2023. godine, ukupan broj zaposlenih se povećao za 3.010 lica⁸.

Ukupan broj nezaposlenih lica na kraju decembra 2024. godine na području KS, prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, iznosio je 47.747, što je za 3.485 manje nezaposlenih u odnosu na kraj decembra 2023. godine. Najveći broj nezaposlenih lica prema kadrovskoj strukturi kod muškaraca zabilježen je kod radnika sa KV, a kod žena sa SSS. Pad nezaposlenosti u odnosu na decembar 2023. godine zabilježen je kod svih kategorija.

U nastavku slijedi grafikon u kojoj je prikazan ukupan broj nezaposlenih po stručnoj spremi u KS.

Grafikon 1: Ukupan broj nezaposlenih po stručnoj spremi (Decembar 2024. godine)

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo⁹

Na osnovu naprijed navedenog grafika učešće žena u nezaposlenosti visoke stručne spreme (VSS), visoka školske spreme (VŠS), srednje stručne spreme (SSS), niže stručne spreme (NSS) i dr. je značajno izraženo u odnosu na muškarce. Prema Zakonu o ravnopravnosti spolova u BiH, KS će

⁸ Zaposlene i nezaposlene osobe, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024. (Podaci ZiSKS)

⁹ Zaposlene i nezaposlene osobe, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.

se zalagati za ravnopravan tretman svih osoba muškog i ženskog spola što podrazumijeva osiguranje odsustva diskriminacije po osnovu spola.

3.1.5. Plaće

Prosječna neto plaća u KS u decembru 2024. godine iznosila je 1.793 KM, što je za 9,6% više u odnosu na 2023. godine¹⁰. Istovremeno, na nivou FBiH, prosječna mjesečna isplaćena neto plata po zaposlenom za decembar 2024. godine u FBiH iznosila je 1.428 KM. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna isplaćena neto plata za decembar 2024. godine nominalno je viša za 1,9% a realno viša za 1,6%, u odnosu na prethodni mjesec.¹¹

Prosječna mjesečna isplaćena neto plaća po zaposlenom za januar 2025. godine u FBiH iznosila je 1.546 KM i nominalno je viša za 8,3 posto, a realno za 7,1 posto u odnosu na prethodni mjesec. U odnosu na isti mjesec prethodne godine prosječna neto plaća za januar 2025. nominalno je viša za 15,5 posto, a realno viša za 11,9 posto.¹²

3.1.6. Stanovništvo

U posljednjih deset godina smanjuje se ukupno stanovništvo i radno sposobno stanovništvo u KS. Rast stanovništva postoji u Općini Centar i Trnovo dok se stanovništvo smanjuje u ostalim općinama na području KS. Kada je u pitanju ukupno stanovništvo u KS sa stanjem 30.06.2023. godini bilo je 420.287 stanovnika, dok je 2013. godine, kada je izvršen posljednji popis stanovništva u BiH, bilo 442.700 stanovnika. To je smanjenje broja stanovnika za 22.413 ili 5,1%. Najveći rast broja stanovnika bio je u općini Centar (7,1%), dok je najveće smanjenje broja stanovnika bilo u općini Ilidža (1%).

Na osnovu izvještaja Federalnog zavoda za statistiku, na dan 30.06.2023. godine u KS živjelo je 420.287 stanovnika, od toga 198.293 muškaraca i 221.994 žena.

3.1.7. Cijene

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku potrošačke cijene u decembru 2024. godine su porasle za 0,3% u odnosu na prethodni mjesec. U decembru 2024. godine u odnosu na decembar 2023. godine, cijene su porasle za 2,4% (godišnja inflacija).¹³

U tabeli koja slijedi prikazani su prosječne potrošačke cijene za KS u 2024. godini.

¹⁰ Prosječne plaće, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024. (Podaci ZiSKS)

¹¹ Preuzeto sa: <https://fzs.ba/index.php/2025/02/17/prosjecna-mjesečna-isplaćena-neto-i-bruto-plaća-zaposlenih-po-područjima-kd-bih-2010-decembar-prosinac-2024/> (Pristupljeno: 12.05.2025.)

¹² Preuzeto sa: <https://radiosarajevo.ba/biznis/ekonomija/koliko-je-porasla-prosjecna-plata-u-fbih-pogledajte-koji-su-poslovi-najbolje-plaćeni/582244> (Pristupljeno: 12.05.2025.)

¹³ Preuzeto sa: <https://fzs.ba/index.php/2025/01/20/indeksi-potrosackih-cijena-u-decembru-prosincu-2024-godine/> (Pristupljeno: 12.05.2025.)

Tabela 4: Prosječne potrošačke cijene za KS u 2024. godini (u KM sa PDV-om)

PROIZVOD	Jed. mj.	Januar	Februar	Mart	April	Maj	Junj	Jul	August	Septembar	Oktobar	Novembar	Decembar
Riža	kg	5,58	5,40	5,68	5,62	5,61	5,71	5,61	5,61	5,50	5,50	5,41	5,39
Pšenično brašno bijelo, svi tipovi	kg	1,28	1,28	1,27	1,27	1,37	1,33	1,31	1,32	1,30	1,29	1,25	1,25
Hljeb polubijeli od pšeničnog brašna svi tipovi	kg	4,22	4,20	4,30	4,26	4,22	4,27	4,27	4,27	4,22	4,22	4,27	4,22
Mlijeko - tetra pakovanje	l	2,28	2,28	2,24	2,24	2,25	2,26	2,19	2,20	2,17	2,25	2,25	2,14
Maslac	kg	25,32	26,26	25,36	25,63	25,96	25,28	25,47	26,61	26,93	26,75	27,69	30,3
Jestivo ulje	l	2,71	2,68	2,70	2,69	2,69	2,67	2,70	2,71	2,72	2,78	2,94	3,23
Šećer	kg	2,17	2,14	2,12	2,05	1,99	1,98	1,94	1,93	1,87	1,87	1,86	1,86
Kuhinjska so	kg	1,57	1,57	1,58	1,58	1,59	1,59	1,63	1,63	1,63	1,63	1,63	1,63
Deterdžent za mašinsko pranje rublja	kg	4,40	4,34	4,34	4,34	4,34	4,98	4,96	5,15	5,69	5,46	5,28	5,22

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo¹⁴

3.1.8. Vanjska trgovina

Ukupan izvoz KS u periodu januar-decembar 2024. godine je dostigao vrijednost od 1.806 miliona KM što je za 1,3% manje u odnosu na decembar 2023. godine. Ukupan uvoz KS u periodu januar-decembar 2024. godine 7.396.468.000 KM, što je više za 7,4% u odnosu na period januar-decembar 2023. godine.

Na sljedećem grafikonu je prikazana vanjskotrgovinska razmjena po općinama u KS za period januar – decembar 2024. godine.

Tabela 5: Izvoz po mjesecima i općinama u KS

Mjesec	CENTAR	HADŽIĆI	ILIDŽA	ILIJAS	NOVI GRAD	NOVO SARAJEVO	STARI GRAD	TRNOVO	VOGOŠĆA	UKUPNO
1	24.948.839	13.482.767	28.700.340	28.551.946	17.110.448	6.197.797	1.250.741	37.152	8.229.151	128.509.182
2	23.310.510	14.321.751	29.797.617	29.796.988	21.473.995	6.564.579	1.663.262	-	12.115.591	139.044.292
3	23.906.836	11.593.481	24.884.427	31.350.820	19.074.884	5.529.285	2.011.911	105.662	29.558.899	148.016.204
4	22.487.138	13.801.964	26.071.185	35.316.656	25.172.009	4.562.842	1.735.152	-	18.466.746	147.613.691
5	25.438.835	15.152.462	27.004.536	35.831.451	21.636.263	6.242.553	1.477.638	453.182	17.675.278	150.912.198
6	33.236.811	14.455.327	26.937.485	32.883.875	25.108.506	3.937.426	1.418.562	-	12.498.836	150.476.828
7	17.576.276	16.722.751	24.983.771	29.494.528	23.742.212	6.794.352	1.890.419	-	11.652.431	132.856.739
8	24.255.009	13.665.621	28.944.467	23.874.665	23.344.545	5.377.513	813.326	239.601	30.019.845	150.534.593
9	24.366.792	14.609.191	29.406.555	26.697.520	23.111.021	5.114.435	1.078.420	-	13.259.649	137.643.583
10	31.605.422	16.912.856	26.428.506	28.287.275	28.461.265	6.137.738	1.002.296	240.102	39.590.567	178.666.026
11	29.737.497	13.592.741	25.152.846	24.722.382	27.908.633	6.585.027	1.160.478	11.904	33.437.076	162.308.583
12	65.796.662	10.982.598	29.518.450	22.134.209	22.061.892	5.602.755	1.017.038	24.025	22.748.407	179.886.036
	346.666.626	169.293.507	327.830.186	348.942.313	278.205.672	68.646.300	16.519.243	1.111.629	249.252.477	1.806.467.954

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo¹⁵¹⁴ Prosječne potrošačke cijene, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.¹⁵ Vanjska trgovina, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.

Analizirajući vanjskotrgovinsku razmjenu po općinama u 2024. godini iz tabele iznad je vidljivo da najviše izvoze općine Centar, Ilidža i Ilijaš. U periodu januar – decembar 2023. godine po uvozu prednjače općine Ilidža, Novo Sarajevo i Novi Grad.

Tabela 6: Uvoz po mjesecima i općinama u KS

Mjesec	CENTAR	HADŽIĆI	ILIDŽA	ILIJAS	NOVI GRAD	NOVO SARAJEVO	STARI GRAD	TRNOVO	VOGOŠĆA	UKUPNO
1	67.252.086	23.507.593	124.997.282	11.950.215	98.362.136	153.929.579	3.079.788	-	34.187.017	517.265.696
2	65.481.531	25.820.047	164.640.959	15.725.451	123.402.200	158.105.411	5.125.636	62.247	34.208.496	592.571.979
3	76.551.852	27.334.266	153.538.989	16.453.116	122.461.324	150.402.684	4.577.523	628.893	34.832.274	586.780.920
4	73.045.230	29.545.586	168.006.975	17.224.082	122.183.205	167.906.746	5.421.148	114.820	63.239.683	646.687.476
5	70.940.497	47.541.707	169.048.849	17.090.153	110.947.128	174.321.643	5.921.281	109.652	37.654.104	633.575.014
6	69.764.206	47.352.335	156.443.309	18.916.351	103.851.869	160.349.275	5.177.639	524.212	41.042.928	603.422.124
7	97.793.148	31.626.436	178.736.426	23.615.571	112.388.136	183.514.270	4.601.638	182.575	39.576.749	672.034.948
8	90.707.222	30.621.655	161.245.725	11.234.210	103.761.427	170.986.090	4.674.640	326.217	49.808.543	623.365.728
9	93.526.930	28.208.360	160.289.770	15.397.495	111.871.047	152.106.888	5.081.339	211.701	38.266.272	604.959.800
10	100.043.037	30.994.128	160.747.887	18.966.947	119.873.065	169.535.249	5.509.463	316.632	52.047.924	658.034.331
11	92.965.909	25.704.984	158.694.710	11.372.795	108.900.311	156.713.494	11.096.050	4.153	41.481.687	606.934.093
12	110.320.389	21.786.525	148.740.121	15.518.396	109.869.468	185.487.148	19.023.671	-	40.090.112	650.835.829
	1.008.392.035	370.043.620	1.905.131.002	193.464.782	1.347.871.314	1.983.358.476	79.289.817	2.481.102	506.435.788	7.396.467.938

Izvor: Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo¹⁶

Iz prezentiranih podataka o privrednim kretanjima u KS za period januar – decembar 2024. godine vidimo da je u industrijskoj proizvodnji prisutan rast proizvodnje, koji je najvećim dijelom uslovljen trendovima u prerađivačkoj industriji koja je najveća sastavnica ukupne industrijske proizvodnje.

Podaci na nivou KS pokazuju prisutnost tendencije smanjenja nezaposlenosti usljed postepenog oporavka privrede. U narednom periodu fokus vlasti će biti na prepoznavanju značajnijeg stimulisanja razvoja realnog sektora sa akcentom na razvoj industrijske proizvodnje, koja ima potencijal zapošljavanja najvećeg broja radnika.

Načelnici općina u KS treba da rade na izgradnji lokalnog poslovnog okruženja, te na povećanju broja firmi koje su konkurentno sposobne da stvaraju novu vrijednost, zapošljavaju, investiraju, izvoze i inoviraju. Potrebno je snažno investirati u djelatnosti visoke dodane vrijednosti, te smatramo da strateški pravci trebaju biti industrija, turizam i informacijsko-komunikacijske tehnologije jer je to put i ka bolje plaćenim poslovima. Također je potrebno izraditi industrijsku strategiju koja bi pobliže usmjerila politike Vlade u pogledu najkvalitetnijih ulaganja.

4. Osnovni pokazatelji ekonomske i fiskalne politike¹⁷

Federalno ministarstvo finansija je dana 23.05.2025. godine dostavilo revidirane projekcije javnih prihoda za 2025. godinu i projekcija za period 2026.-2028. godina (broj: 05-12-5-4674/25-1 od 23.05.2025. godine).

¹⁶ Vanjska trgovina, Statistički izvještaj za Kanton Sarajevo, decembar, 2024.

¹⁷ Federalno ministarstvo finansija: Revidirane projekcije javnih prihoda za 2025. godinu i projekcija za period 2026-2028. godina, broj: 05-12-5-4674/25-1 od 23.05.2025. godine

Unatoč brojnim globalnim izazovima, tokom 2024. godine u BiH nastavljen je trend ekonomskog rasta u BiH, koji prema podacima Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) iznosi 2,5%. Glavni oslonac ostvarenog rasta bila je domaća tražnja kroz povećanje finalne potrošnje i investicija, dok je izvozna tražnja usljed pada izvoza i povećanja trgovinskog deficita imala negativan utjecaj na rast BDP-a. Doprinos rastu privatne potrošnje imali su povećanje broja zaposlenih, povećanje plaća i penzija, te povećanje doznaka iz inostranstva, uz istovremeno usporavanje inflacije. Na strani investicija, pored privatnih investicija, koje čine veći dio ukupnih investicija u BiH, ostvaren je i značajniji doprinos javnih investicija.

Kako se navodi u analizi DEP-a, trenutno raspoloživi statistički podaci ukazuju na nastavak trenda rasta i u 2025. godini, čime bi očekivana stopa ekonomskog rasta na kraju godine trebala iznositi 2,7%. Najznačajniji generatori rasta ostali su isti kao i tokom 2024. godine, uz očekivanja i boljih rezultata u okviru vanjskog sektora, posebno očekivana kretanja izvoza iz BiH, usljed poboljšanja ekonomske aktivnosti s glavnim trgovinskim partnerima.

Prognoze DEP-a vezane za ključne agregate tržišta rada, uzele su u obzir očekivani rast plaća i u privatnom i u javnom sektoru, vezan kako za primjenu Odluke o minimalnoj plaći u FBiH za 2025. godinu, tako i za redovna usklađivanja plaća vezana uz inflatorna kretanja, primjenu kolektivnih ugovora za pojedine grane, zadržavanje deficitarne radne snage i sl. Tako, procijenjena nominalna stopa rasta neto plaće za 2025. godinu iznosi 11%, dok se procjenjuje da bi se rast broja zaposlenih trebao kretati po stopi od 0,9%.

Očekivana prosječna godišnja stopa ekonomskog rasta u BiH u periodu 2026. - 2028. godina iznosi 3,1% (2026: 3,0%, 2027: 3,1% i 2028: 3,3%), a prepoznati glavni nosioci rasta ostaju isti kao i u prethodnim godinama (finalna potrošnja i investicije).

Ekonomska kretanja u vanjskom okruženju, posebno zemljama EU27 i dalje čine važnu odrednicu ekonomskih kretanja u BiH, koja će se manifestovati kroz trgovinske i finansijske tokove. Tako je, uslijed slabljenja ekonomskog rasta glavnih trgovinskih partnera, tokom protekle dvije godine, došlo do usporenja vanjskotrgovinske razmjene u BiH. Iako se, kako je prethodno istaknuto, tokom 2025. godine očekuje oporavak vanjskotrgovinske razmjene, u programskom periodu 2026. - 2028. godina, potreban je ipak krajnji oprez prilikom sačinjavanja prognoza, obzirom da eksterna kretanja predstavljaju važnu odrednicu ukupnih ekonomskih kretanja u BiH. Pored eksternih faktora, važnu odrednicu ekonomskog rasta u posmatranom srednjoročnom periodu imat će i interni institucionalni kapacitet za provedbu ključnih strukturalnih reformi.

Projekcije prihoda od indirektnih poreza bazirane su na srednjoročnom Planu naplate ukupnih prihoda na Jedinstvenom računu, preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Upravnog odbora Uprave za indirektno oporezivanje (OMA) u aprilu 2025. godine. Nadalje, izvršena je procjena učešća FBiH u međuentiteskoj raspodjeli, dok je projekcija raspoloživog dijela ovih prihoda za raspodjelu korisnicima u FBiH po godinama, zasnovana i na godišnjem planu otplate vanjskog duga.

Pojedinačna alokacija prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine/gradove za 2025. godinu, kao i za srednjoročni period 2026. - 2028. godina izvršena je u skladu sa koeficijentima iz Uputstva o određivanju učešća kantona, jedinica lokalne samouprave i nadležnih kantonalnih ustanova za ceste u prihodima od indirektnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda za 2025. godinu („Službene novine FBiH“, broj: 75/24).

Revidirane projekcije prihoda od poreza na dobit za 2025. godinu bazirane su na historijskom i tekućem (Q1 2025) trendu naplate, uz procijenjena očekivanja do kraja godine. Prilikom procjene očekivanja do kraja tekuće godine, uzelo se u obzir da će primjena Odluke o minimalnoj plati za 2025. godinu, kao i pretpostavljeni nastavak povećanja plata radnika u cilju zadržavanja deficitarne radne snage na tržištu rada u FBiH, na strani poslodavaca dovesti do povećanja rashoda u navedene svrhe. Pod utjecajem istog, pretpostavljen je pad naplate ovih prihoda tokom ostatka 2025. godine. Očekuje se da će se ovi prihodi i u srednjoročnom periodu 2026. - 2028. godina zadržati na približno istom nivou pretpostavljenom za 2025. godinu, bez daljeg nastavka opadajućeg trenda.

Revidirane projekcije prihoda od poreza na dohodak i obaveznih socijalnih doprinosa za 2025. godinu, zasnovane su na tekućem (Q1 2025) trendu naplate, uzimajući u obzir efekte povećanja minimalne plaće u 2025. godini, kao i, kako je već ranije navedeno, prve procjene utjecaja izmjene Zakona o doprinosima u FBiH. Prateći srednjoročne pretpostavke ključnih pokazatelja vezanih za tržište rada (očekivani rast broja zaposlenih po stopi od 1,2% do 1,5% godišnje i očekivani rast prosječne plaće po stopi od 5,2% do 5,6% godišnje) u periodu 2026. - 2028. godina, pripremljene su i projekcije navedene kategorije prihoda za ovaj period. Ipak, imajući u vidu potencijalne nove promjene fiskalnih i poreznih politika u cilju rasterećenja poslovnog okruženja i poboljšanja finansijskog položaja radnika, planiranje prihoda koji koreliraju sa izmjenama ovih politika je rađena sa krajnjom oprežnošću.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda.

Negativne ekonomske posljedice već su vidljive i ogledaju se u rastu svjetskih cijena energije i hrane, te nestabilnosti na finansijskim tržištima. Osim eksternih faktora, jako bitan faktor za ekonomski rast u zemlji tijekom programskog razdoblja 2024. - 2027. godina će također predstavljati institucionalni kapacitet zemlje u provedbi strukturalnih reformi kako bi se ojačao doprinos internih dinamika u njezinu kreiranju.

4.1. Rizici ostvarenja projekcija i pretpostavki

Srednjoročne projekcije javnih prihoda u FBiH prate makroekonomska očekivanja u kretanju onih agregata sa kojim su u značajnoj korelaciji. Obzirom na visok nivo nepredvidivosti krajnjeg ishoda

ekonomskih tokova, moguće su i značajnije promjene u realizaciji projekcija javnih prihoda. Neizvjesnost u vanjskom okruženju prepoznata je kao izraženiji rizik po ostvarenje prognoziranog srednjoročnog ekonomskog rasta. Od domaćih rizika značajan potencijalni negativni utjecaj mogao bi imati spor tempo provođenja ekonomskih reformi. Poseban akcent se stavlja i na obavezu provedbe reformi domaćeg zakonodavstva u oblasti zelene energije do 2026. godine, čija kašnjenja bi u značajnoj mjeri mogla ugroziti ukupnu konkurentnost BiH, te dovesti do pada domaćeg bruto proizvoda.

Projekcije poreznih prihoda i obaveznih socijalnih doprinosa za 2025. godinu temelje se na trenutno provedenim izmjenama politika, prate projektovane makroekonomske pokazatelje, kao i tekuće trendove u naplati, korigovane za jednokratne utjecaje. Potencijalna implementacija novih mjera u ovoj oblasti, u narednom srednjoročnom periodu, u značajnoj mjeri može imati odraz i na projicirani nivo naplate.

Pored navedenog, na drugačiji ishod u naplati javnih prihoda mogu u značajnoj mjeri utjecati: izmjene ostalih poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, promjene u izdvajanju prihoda od indirektnih poreza za Institucije BiH, rad poreznih administracija, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.

Rizici se velikim dijelom odnose na dalju eskalaciju na Bliskom istoku i u Ukrajini, kao i poremećaje u prometu na ključnim trgovinskim rutama u Crvenom moru, koji bi mogli podstaći novi rast cijena energenata i drugih sirovina. Frikcije na strani ponude radne snage, efekat uvođenja naknada od strane EU na proizvodnju korištenjem neobnovljivih izvora energije od 2026. godine, rast cijena električne energije na domaćem tržištu, uz prisutno povećanje cijena nafte i naftnih derivata, mogu dodatno povećati inflatorni pritisak u projekcijskom horizontu. Na osnovu svega ističemo da postoje naglašeni rizici iz međunarodnog okruženja koji se prvenstveno odnose na smanjenje konkurentnosti evropske ekonomije, dugotrajna inflacija i geopolitička nestabilnost vezana za ratove na Bliskom istoku i Ukrajini.

U skladu s navedenim, ukazujemo na potrebu izuzetnog opreza u procesu planiranja budžeta. Svaki neplanirani događaj u nadolazećem srednjoročnom razdoblju može znatno utjecati na pretpostavljene iznose javnih prihoda, vjerovatno će dovesti do hitne revizije projekcija prihoda, uz redovne rokove utvrđene u budžetskom kalendaru.

5. Pretpostavke društvenog i privrednog razvoja za budžetsku i za sljedeće dvije godine

KS na području FBiH se pokazuje kao značajno područje koncentracije ekonomskih potencijala (stanovništvo, zaposlenost, nezaposlenost), kao i efekata razvijenosti (stepen zaposlenosti, obim vanjsko-trgovinske razmjene). To je najveći obrazovni, zdravstveni i turistički centar u FBiH. U 2023. godini prema indeksu razvijenosti od 2,02 KS je iznad prosjeka razvijenosti FBiH i rangiran je na prvo mjesto u FBiH. Iako je KS teritorijalno jedan od manjih kantona, u njemu živi 420.287

stanovnika, sa prosječnom gustinom naseljenosti od 329 st/km² što ga čini najgušće naseljenim kantonom u FBiH, odnosno skoro četiri puta iznad prosječne gustine naseljenosti FBiH. KS se u FBiH pokazuje kao kanton sa najizraženijim demografskim karakteristikama. U tom smislu, KS je jedini kanton u FBiH sa pozitivnom stopom rasta stanovništva od 0,2%.¹⁸

5.1. Strateški pravci razvoja Kantona Sarajevo

Izdvajanjem perspektivnih konkurentskih prednosti s jedne strane i najkritičnijih problema s druge strane, te na osnovu urađene interne kvantitativne i kvalitativne analize stanja u KS, identificiranih internih snaga i slabosti (vezanih za resurse, organizaciju ili rezultate rada), kao i prilika i prijetnji u užem i širem okruženju KS, općih zaključaka vezanih za ekonomski i društveni razvoj Kantona, javnu administraciju, infrastrukturu i stanje okoliša, Strategija KS je definisala nekoliko ključnih strateških fokusa sa kojima će se KS morati suočiti u narednim godinama, i to:

1. Funkcioniranje sistema zapošljavanja i konkurentnost privrede;
2. Dostupnost, kvalitet i održivost javnih usluga (zdravstvo, obrazovanje, socijalne politike, kultura i sport);
3. Okoliš i javna infrastruktura u funkciji održivog razvoja i podizanja kvaliteta života ljudi;
4. Efikasnost i odgovornost unutar javnog sektora.

Vizija oslikava težnju KS da postane savremena evropska regija, orijentirana na održive aspekte razvoja, gdje se razvoj posmatra kao višedimenzionalan proces ekonomske, društvene, okolišne, prostorne i institucionalne transformacije s ciljem poboljšanja kvaliteta i standarda života građana.

VIZIJA RAZVOJA KANTONA SARAJEVO

„Kanton Sarajevo je evropska, dinamična i kretivna regija, prosperitetna za građane svih generacija, ugodnog življenja i unosnog poslovanja“

Na temelju strateških fokusa i vizije KS definirana su četiri strateška cilja koji osiguravaju sinergijske efekte između ekonomije, okoliša i društva, uz puno uvažavanje interesa lokalne uprave. Oni imaju prepoznatljiva sektorska težišta, ali istovremeno su integralni i povezujući. Strategija razvoja KS definisala je sljedeće strateške ciljeve:

1. Unaprijediti konkurentnost privrede i povećati zaposlenost;
2. Stvoriti uvjete za uključujući društveno-ekonomski rast i smanjenje siromaštva i unaprijediti dostupnost i pouzdanost svih javnih servisa (zdravstvo, obrazovanje, socijalne politike, kultura i sport);
3. Odgovorno upravljati okolišem, prostorom, prirodnim i infrastrukturnim resursima;
4. Unaprijediti efikasnost i odgovornost javnog sektora.

¹⁸ Vlada Kantona Sarajevo, *Smjernice za trogodišnje planiranje rada Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina*, broj: 02-04-9060-22.1/25 od 20.03.2025. godine

Kako bi se unaprijedila konkurentnost privrede i povećala zaposlenost, potrebno je kreirati okruženje poticajno za poslovanje, jačati konkurentnost i izvoznu orijentaciju poslovnih subjekata s posebnim fokusom na prerađivačku industriju, povećati digitaliziranost ekonomije, unaprijediti sistem zapošljavanja i povećati efikasnost tržišta rada, kao i osigurati dugoročnu održivost i funkcionalnost javnih preduzeća, te unaprijediti konkurentnost destinacije kroz održivi razvoj turizma i jačati konkurentnost ruralne ekonomije.

Da bi se realizirao 2. strateški cilj, potrebno je podići kvalitet obrazovanja (s posebnim naglaskom na STEM i digitalne vještine) i uskladiti ga sa zahtjevima tržišta rada i potražnjom za radnom snagom, poboljšati kvalitet i dostupnost socijalnih prava i usluga za sve ciljne grupe stanovništva, kao i smanjivati siromaštvo i socijalnu isključenost, s posebnim akcentom na vanredne okolnosti, kao i unaprijediti funkcionalnost i odgovornost zdravstvenog sistema KS, te ambijent za razvoj kulture i sporta.

Za realizaciju trećeg strateškog cilja potrebno je poboljšati kvalitet zraka i zaštitu od buke, održivo koristiti prirodna dobra štiteći biološku i geološku raznolikost, kao i uspostaviti integralni održivi sistem upravljanja otpadom i unaprijediti razvoj saobraćaja i javne komunalne infrastrukture.

Kako bi se ostvario 4. strateški cilj, potrebno je, prije svega, smanjiti korupciju i kriminalitet, povećati sigurnost građana, te osnažiti funkcioniranje pravne države, povećati učinkovitost i odgovornost u oblasti javnih finansija, reformisati javnu upravu, te unaprijediti sistem upravljanja razvojem i pozicionirati KS u široj regiji i Evropi.

Stepen realizacije definiranih strateških ciljeva pratit će se kroz nekoliko ključnih indikatora/pokazatelja utjecaja, na osnovu kojih će se moći ocijeniti stepen promjena u KS u narednom, Strategijom definiranom, planskom periodu.

5.2. Prioriteti, mjere i strateški projekti Vlade Kantona Sarajevo¹⁹

Vlada KS je dana 20.03.2025. godine donijela Smjernice za trogodišnje planiranje rada KS za period 2026.-2028. godina. Uspješnosti implementacije Strategije razvoja KS 2021.-2027. doprinijet će i aktivnosti na implementaciji sljedećih 39 strateških projekata kao intervencija od najvećeg značaja za ostvarenje strateških ciljeva planiranih Akcionim planom 2026.-2028.:

1. Aktivacijski programi (paketi podrške) usmjereni na dugoročno nezaposlene obeshrabrene i osobe sa otežanim pristupom tržištu rada (žene, mladi, osobe bez kvalifikacija i/ili radnog iskustva, 55+ osobe, pripadnika demobilizirane boračke populacije, nezaposlene iz domaćinstava u kojima je više od dvije osobe nezaposlene i sl.),
2. Podsticaj i u poljoprivrednoj proizvodnji,
3. Program finansijske podrške za malo i srednje preduzetništvo,
4. Poboljšanje turističko resursne osnove Olimpijskih planina Igmana i Bjelašnice,

¹⁹ Vlada Kantona Sarajevo, Smjernice za trogodišnje planiranje rada Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina, broj: 02-04-9060-22.1/25 od 20.03.2025. godine

5. Uspostava nove organizacione strukture na nivou komunalnog sektora – Holding komunalne privrede u KS,
6. Očuvanje, unapređenje, zaštita i reprodukcija šumskih ekosistema,
7. Zaštita porodica sa djecom (prema Zakonu o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom i podzakonskim aktima iz oblasti zaštite porodice sa djecom),
8. Rekonstrukcija, investiciono održavanje i opremanje škola,
9. Povećanje obuhvata djece predškolskim odgojem i obrazovanjem u KS,
10. Unapređenje održivog sistema razvoja sporta,
11. Opremanje objekata ustanova predškolskog, osnovnog i srednjeg obrazovanja,
12. Studijske posjete: „Od rata do mira I“, „Od rata do mira II“ i „Od rata do mira III“,
13. Promocija kulturnog življenja i dostupnosti kulturnih usluga,
14. Izgradnja objekta Javne ustanove OŠ Rosulje,
15. Izgradnja, rekonstrukcija i opremanje javnih zdravstvenih ustanova KS,
16. Unapređenje razvoja zdravstvenog informacionog sistema u KS,
17. Sufinansiranje programa i projekata nauke,
18. Višenamjenski projekat Crna Rijeka,
19. Daljinsko grijanje u KS,
20. Izgradnja primarnih gradskih saobraćajnica,
21. Izgradnja infrastrukture za odvojeno prikupljanje otpada koji se može reciklirati,
22. Povećanje energetske efikasnosti u objektima individualnog i kolektivnog stanovanja,
23. Održavanje puteva u nadležnosti Direkcije za puteve KS,
24. Ulaganje u infrastrukturu i vozila javnog linijskog prijevoza putnika,
25. Administrativna zgrada Preduzeća - poslovni prostor direkcije Kantonalnog javnog komunalnog preduzeća „Sarajevogas“ (KSA-KJKPSG-12),
26. Privođenje zemljišta krajnjoj namjeni na PJ Vogošća - Izgradnja Stambeno-poslovnog kompleksa,
27. Praćenje i prikupljanje podataka iz vodovodne mreže,
28. Zamjena distributivne mreže - toplovoda i vrelovoda,
29. Projekat „Izgradnja podzemne garaže na Trgu Austrije14,
30. Rekonstrukcija i sanacija vodovodne mreže u KS i sanacija prioriternih dijelova vodovodnog sistema,
31. Program aktivnosti na sanaciji i izgradnji RCUO „Smiljevići“,
32. Razvijanje infrastrukture za mehaničko-biološki tretman otpada,
33. Izgradnja novog objekta za potrebe MUP-a,
34. V PU PS ILIDŽA - Izgradnja objekta (prva faza),
35. Izgradnja PS Trnovo,
36. Implementacija reforme u oblasti javnih finansija u KS,
37. Nabavka helikoptera i formiranje helikopterske jedinice,
38. Digitalizacija usluga Kantona Sarajevo,
39. Unapređenje/priprema softverskog rješenja za obračun i isplatu plaća,

U Gender akcionom planu KS za period 2024.-2028. godina definisani su ciljevi kojima ministarstva i druga tijela Vlade djeluju za ravnopravnost polova, među kojima je definisano da

Budžet sadrži pregled rodno odgovornih projekata koji se finansiraju iz Budžeta Kantona Sarajevo. Među aktivnostima koje je definisao navedeni akcioni plan nalaze se i priprema nacrti i prijedloga budžeta sa pregledom rodno osjetljivih programa, odnosno izdvajanja koja imaju uticaja na rodnu ravnopravnost. S tim u vezi Ministarstvo finansija KS kontinuirano, kroz cijeli budžetski ciklus, ima obavezu da od budžetskih korisnika pribavi pregled rodno odgovornih projekata i programa i iste prezentuje u dokumentima.

6. Procjena prihoda u Dokumentu okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2026.-2028. godina

Budžet KS je u svom rashodovnom dijelu opterećen cjelokupnim sistemom obrazovanja (od predškolskog do visokog obrazovanja), kao i sistemom unutrašnjih poslova i dobrim dijelom sistemom pravosuđa (Kantonalni sud, Općinski sud, Kantonarno tužilaštvo, Pravobranilaštvo). Kada se govori o fiskalnoj politici KS, potrebno je da viši nivoi vlasti imaju u vidu cjelokupno stanje kako bi mogli poduzeti adekvatne mjere fiskalne politike koje ne bi ugrozile funkcionisanje uspostavljenog sistema. Odluke viših nivoa vlasti direktno i indirektno utiču na rad i funkcionisanje nižih nivoa vlasti, a oni u okviru svojih nadležnosti pokušavaju pronaći ravnotežu između projiciranih (odobrenih) sredstava i svih potreba društva i privrede.

U skladu sa članom 33. Zakona o budžetima u FBiH, Ministarstvo finansija KS se prilikom procjene prihoda od indirektnih i direktnih poreza za sljedeću budžetsku godinu i naredne dvije godine u izradi ovog dokumenta oslanja na dostavljene projekcije od strane Federalnog ministarstva finansija (broj: 05-12-5-4674/25-1 od 23.05.2025. godine), prema osnovnom scenariju preuzetom od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje.

U strukturi ukupnih prihoda porezni prihodi i to: prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju KS, prihodi od poreza na dobit i prihodi od poreza na dohodak, predstavljaju najznačajniji izvor sa najvećim učešćem oko 83% od ukupnih prihoda posmatrajući period 2026.-2028. godine. Odstupanje ovih prihoda od predviđenih projekcija moglo bi značajno uticati na finansijsku stabilnost kantona.

Pri projekciji ostalih poreznih i neporeznih prihoda, čije učešće u ukupnim prihodima iznosi oko 17%, Ministarstvo finansija KS je zasnivalo na historijskom trendu ostvarenja u prethodnoj godini, pozitivnim makroekonomskim pokazateljima, kao i ostvarenju istih za period I-IV tekuće godine uz pretpostavku ostvarenja do kraja budžetske 2025. godine.

Strukturu javnih prihoda Budžeta KS čine: prihodi po osnovu indirektnih poreza, porez na dobit, porez na dohodak, porez na imovinu, zaostali prihodi od poreza, neporezni prihodi u vidu prihoda od poduzetničkih aktivnosti i imovine, naknada, taksi, novčanih kazni i drugih prihoda koji se ostvaruju, prikupljaju i raspoređuju prema važećim propisima na teritoriji FBiH, te tekućih transfera i donacija. U tabeli 8. predstavljeni su projicirani prihodi za trogodišnji period 2026.-2028. godine.

Ukupno projicirani prihodi i primici KS za 2026. godinu iznose 1.390.580.300 KM. Račun prihoda za 2026. godinu planiran je u iznosu od 1.374.477.865 KM unutar kojeg najznačajnije pozicije predstavljaju prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju KS, prihodi od poreza na dohodak, prihodi od poreza na dobit koji su planirani u skladu sa zvaničnim projekcijama Federalnog ministarstva finansija, zatim grupa neporeznih prihoda i tekućih transfera i donacija koji su planirani u skladu sa ostvarenim prihodima u proteklom periodu, kao i projiciranim transferima i donacijama od strane budžetskih korisnika. Gledano po izvorima, budžetski prihodi (izvor 10) za 2026. godinu iznose 1.244.160.357 KM. Budžetski korisnici su procijenili vlastite prihode (izvor 20) na iznos 44.988.530 KM, namjenske prihode (izvor 30) na iznos 48.482.121 KM, donacije (izvor 40) na iznos 994.710 i tekuće i kapitalne transfere u ukupnom iznosu 35.852.147 KM.

Račun kapitalnih primitaka planiran je u iznosu 300.000 KM koji se odnosi na procjenu primitaka od prodaje zemljišta i robnih rezervi, te Račun finansiranja koji je planiran u ukupnom iznosu od 15.802.435 KM a koji se odnosi na procjenu primitaka od primljenih otplata u iznosu 5.565.512 KM. Primici od dugoročnih zaduživanja su planirani u prihodovnom potencijalu za period 2026.-2028. godina u iznosu 10.236.923 KM (tabela 7.).

U sljedećem tabelarnom pregledu dat je okvir prihoda i primitaka koji će predstavljati osnovu za izradu DOB KS za period 2026.-2028. godina.

Tabela 7: Projicirani prihodi za trogodišnji period 2026.-2028. godine²⁰

Prihodi i primici		Ostvareno 01.01.- 31.12.2024. g.	Ostvareno 01.01.- 30.04.2025. g. (GK)	Budžet Kantona Sarajevo za 2025. g.	Procjena Budžeta Kantona Sarajevo za 2026. g.	Procjena Budžeta Kantona Sarajevo za 2027. g.	Procjena Budžeta Kantona Sarajevo za 2028. g.
		1	2	3	4	5	6
I	RAČUN PRIHODA	1,226,431,727	419,676,590	1,583,341,036	1,374,477,865	1,444,557,666	1,515,163,929
A	PRIHODI OD POREZA	1,037,136,732	360,667,112	1,218,700,511	1,182,750,337	1,253,982,346	1,321,978,385
711000	Porez na dobit pojedinaca i preduzeća	198,866,279	90,117,581	222,317,339	200,155,538	200,367,257	200,592,539
711100	Porez na dobit pojedinaca	85,492	35,378	95,000	105,000	110,000	115,000
711200	Porez na dobit preduzeća	198,780,787	90,082,203	222,222,339	200,050,538	200,257,257	200,477,539
713000	Porez na plaću i radnu snagu	485,261	26,447	995,200	790,700	885,600	885,600
714000	Porez na imovinu	13,496,550	8,512,508	24,900,200	18,500,200	19,400,200	19,800,200
715000	Domaći porez na dobra i usluge (zaostali porezi)	4,767	8,640	155,400	105,400	93,200	91,000
716000	Prihodi od poreza na dohodak	283,666,252	108,747,497	355,891,052	355,934,441	382,900,066	412,548,166
717000	Prihodi od indirektnih poreza, od toga:	540,597,458	153,249,455	614,361,320	607,204,058	650,286,023	688,010,880
717114	Prihodi od indirektnih poreza na ime finansiranja auto cesta i drugih cesta u FBiH	3,663,515	1,300,786	9,172,266	4,558,040	4,699,760	4,854,887
717121	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju kantonima	517,829,438	147,678,013	575,978,421	585,708,078	627,441,447	663,955,244
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkcijama cesta	19,104,505	4,270,657	29,210,633	16,937,940	18,144,816	19,200,749
719000	Ostali porezi (zaostali)	13,749	4,560	50,000	40,000	30,000	30,000
777000	Prihodi po osnovu zaostalih obaveza	6,416	423	30,000	20,000	20,000	20,000
B	NEPOREZNI PRIHODI	124,489,270	47,562,865	254,203,352	154,163,671	153,962,614	155,972,559
721000	Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine	1,876,753	1,049,626	12,517,968	3,451,600	3,435,500	3,635,500
722000	Naknade i takse, prihodi od pružanja javnih usluga	105,841,826	39,000,334	211,112,648	128,758,471	128,501,514	129,612,059
722100	Administrativne takse	5,747,634	1,874,870	10,918,400	6,118,400	6,118,400	6,118,400
722200	Sudske takse	10,955,248	3,472,267	18,844,300	12,144,300	12,244,300	12,444,300
722300	Kantonalne komunalne takse	9,772	463		0	0	0
722400	Ostale budžetske naknade	35,203,108	9,984,706	54,481,858	32,075,441	31,686,499	31,687,583
722500	Posebne naknade i takse	14,523,309	8,927,518	54,845,795	23,527,300	23,548,300	23,548,300
722600	Prihodi od pružanja javnih usluga	34,836,984	11,597,743	59,917,795	44,988,530	45,399,515	46,108,976
722700	Neplanirane uplate - prihodi	4,565,772	3,142,768	12,104,500	9,904,500	9,504,500	9,704,500
723000	Novčane kazne	16,770,691	7,512,904	30,572,736	21,953,600	22,025,600	22,725,000
C	TEKUĆI TRANSFERI I DONACIJE	63,550,961	10,907,738	104,735,145	36,147,153	35,106,844	35,471,805
731000	Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	5,365,915	1,228,427	12,485,688	2,994,627	2,853,461	2,756,820
732000	Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	57,621,096	9,454,640	90,752,237	32,157,816	31,258,300	31,715,084
733000	Donacije	563,950	224,671	1,497,220	994,710	995,083	999,901
D	KAPITALNI TRANSFERI	1,254,565	300,151	4,891,528	699,704	980,862	1,243,180
741000	Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	83,801	48	20,000	46,321	45,632	43,180
742000	Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	1,170,764	300,103	4,871,528	653,383	935,230	1,200,000
E	PRIHODI OD INTERNIH TRANSAKCIJA	200	238,724	810,500	717,000	525,000	498,000
789000	Prihodi od internih transakcija	200	238,724	810,500	717,000	525,000	498,000
II	KAPITALNI PRIMICI	59,471	29,258	71,167,904	300,000	300,100	300,100
811000	Kapitalni primici	59,471	29,258	71,167,904	300,000	300,100	300,100
III	RAČUN FINANSIRANJA	47,760,395	3,048,634	234,321,780	15,802,435	11,737,440	9,348,420
813000	Primici od primljenih otpлата	4,267,114	1,309,515	10,979,680	5,565,512	7,849,884	7,849,884
814000	Primici od dugoročnog zaduživanja	43,493,281	1,739,118	223,342,100	10,236,923	3,887,556	1,498,536
	UKUPNO I - III	1,274,251,592	422,754,481	1,888,830,720	1,390,580,300	1,456,595,206	1,524,812,449

U sljedećoj tabeli prikazani su prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa za sve općine u KS kao i za Grad Sarajevo.

²⁰ Budžet Kantona Sarajevo za 2026.g. u prikazanoj tabeli ne sadrži razgraničene prihode i primitke iz 2025. godine

Tabela 8: Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa

Prihodi od indirektnih poreza iz raspodjele sa Jedinstvenog računa (u KM)	PROJEKCIJA			
	2025	2026	2027	2028
OPĆINSKI BUDŽETI	70,121,440	75,921,933	81,331,586	86,064,659
<i>HADŽIĆI</i>	<i>4,055,123</i>	<i>4,390,565</i>	<i>4,703,406</i>	<i>4,977,119</i>
<i>ILIDŽA</i>	<i>10,624,801</i>	<i>11,503,691</i>	<i>12,323,362</i>	<i>13,040,517</i>
<i>ILJAŠ</i>	<i>8,596,187</i>	<i>9,307,270</i>	<i>9,970,439</i>	<i>10,550,667</i>
<i>SARAJEVO - NOVI GRAD</i>	<i>17,599,079</i>	<i>19,054,887</i>	<i>20,412,602</i>	<i>21,600,508</i>
<i>SARAJEVO - STARI GRAD</i>	<i>4,589,448</i>	<i>4,969,091</i>	<i>5,323,152</i>	<i>5,632,932</i>
<i>SARAJEVO - CENTAR</i>	<i>7,779,273</i>	<i>8,422,779</i>	<i>9,022,926</i>	<i>9,548,013</i>
<i>SARAJEVO - NOVO SARAJEVO</i>	<i>8,906,124</i>	<i>9,642,845</i>	<i>10,329,925</i>	<i>10,931,072</i>
<i>TRNOVO</i>	<i>1,736,908</i>	<i>1,880,586</i>	<i>2,014,583</i>	<i>2,131,822</i>
<i>VOGOŠĆA</i>	<i>6,234,497</i>	<i>6,750,219</i>	<i>7,231,191</i>	<i>7,652,009</i>
GRAD SARAJEVO	11,121,744	12,041,742	12,899,751	13,650,449

Raspodjela prihoda za kanton i općine/grad pojedinačno za period 2026.-2028. urađena je u skladu sa metodologijom propisanom Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14, 94/15 i 17/22).

U nastavku su dati prihodi od poreza na dohodak u zbirnom iznosu za sve općine u KS i za Grad Sarajevo.

Tabela 9: Prihodi od poreza na dohodak koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave

Prihodi od poreza na dohodak (u KM)	PROJEKCIJA			
	2025	2026	2027	2028
Općinski budžeti i Grad Sarajevo	6,039,929	6,487,360	6,978,832	7,519,206

U cilju unapređenja izrade konsolidiranih projekcija javnih prihoda u FBiH, Federalno ministarstvo finansija je dostavilo i projicirani okvir naplate doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti, koje naplaćuju kantonalni vanbudžetski fondovi a koji su prikazani u nastavku.

Tabela 10: Prihodi za Zavod zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA (u KM)			
	2025	2026	2027	2028
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	705,919,155	732,412,114	774,559,204	820,324,247

Tabela 11: Prihodi za Javnu ustanovu Služba za zapošljavanje Kantona Sarajevo

VRSTA PRIHODA	PROJEKCIJA (u KM)			
	2025	2026	2027	2028
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	66,167,125	69,594,807	73,292,496	77,322,945

7. Plan upravljanja javnim dugom Kantona Sarajevo

Dug KS na dan 31.12.2024. godine iznosi 687.731.235,84 KM (od čega se na glavnici odnosi 588.278.666,08 KM, a na kamatu 99.452.569,76 KM). U strukturi ukupnog duga na ino kredite odnosi se 418.536.511,86 KM (od čega se na glavnici odnosi 355.718.642,67 KM, a na kamatu 62.817.869,19 KM), kojima su finansirani kapitalni projekti. Na kredite kod domaćih banaka odnosi se 269.194.723,98 KM (od čega se na glavnici odnosi 232.560,023,41 KM a na kamatu 36.634.700,57 KM), a kojima su finansirani kapitalni projekti i pokriće dijela budžetskog deficita. Pregled stanja duga i struktura po kreditima i obaveza za servisiranje za period 2026.-2028. godine dat je u tabeli 12:

Tabela 12: Pregled stanja duga i struktura po kreditima i obaveza za servisiranje za period 2026. - 2028. godine

R.br.	KREDITI	STANJE 31.12.2024.		UKUPNO 31.12.2024.	KRAJ OTPLATE KREDITA	SERVISIRANJE OBAVEZA 2025.		SERVISIRANJE OBAVEZA 2026.		SERVISIRANJE OBAVEZA 2027.		SERVISIRANJE OBAVEZA 2028.	
		glavnica	kamata			glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1	POSTOJEĆI INO KREDITI	355.718.642,67	62.817.869,19	418.536.511,86	do 2044.	32.973.882,15	24.687.174,39	33.202.334,23	19.571.645,64	40.533.198,15	18.962.879,90	41.138.666,78	17.442.825,32
2	POSTOJEĆI DOMAĆI KREDITI	232.560.023,41	36.634.700,57	269.194.723,98	do 2036.	34.346.766,52	11.442.626,06	28.492.723,15	6.968.586,65	34.779.793,52	6.571.927,50	33.279.793,52	5.177.252,94
3	INO KREDITI-U POSTUPKU ZADUŽIVANJA	0,00	0,00	0,00		0,00	755.670,77	0,00	1.346.980,13	0,00	1.821.268,90	0,00	2.153.271,04
4	PLANIRANI INO KREDITI	0,00	0,00	0,00		0,00	93.879,84	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
5	PLANIRANI DOMAĆI KREDITI	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	4.326.690,60	0,00	4.326.690,60	3.433.881,43	4.326.690,60
6	PLANIRANA DOMAĆA ZADUŽENJA U 2026.godini												
7	UKUPNO (POSTOJEĆI + U POSTUPKU + PLANIRANI)	588.278.666,08	99.452.569,76	687.731.235,84		67.320.648,67	36.979.351,06	61.695.057,38	32.213.903,02	75.312.991,67	31.682.766,90	77.852.341,73	29.100.039,90
8	GARANCije	12.538.197,83	723.836,56	13.262.034,39	do 2035.	2.476.126,26	97.025,86	2.352.317,36	73.852,17	1.499.343,38	57.386,12	822.921,32	47.832,29
	SVE UKUPNO	600.816.863,91	100.176.406,32	700.993.270,23	0,00	69.796.774,93	37.076.376,92	64.047.374,74	32.287.755,19	76.812.335,05	31.740.153,02	78.675.263,05	29.147.872,19
KOEFIČIJENT ZADUŽENOSTI (obaveze/prihod)						8,78%		8,08%		8,92%		8,86%	

Postojeći krediti se otplaćuju u skladu sa zaključenim ugovorima i otplatnim planovima.

Uzimajući u obzir obaveze za servisiranje svih postojećih kredita (ino i domaćih), ugovorenih kredita čija realizacija još nije započela, ino kredita u postupku zaduživanja, planiranih domaćih kredita sa predloženim uslovima zaduživanja, te obaveze za date garancije, a prema otplatnim planovima, kao i dinamici povlačenja kreditnih sredstava dobijenoj od implementatora, urađena je Projekcija otplate duga KS za cjelokupan period otplate.

Projekcija otplate duga rađena je na osnovu ostvarenih prihoda KS u 2024. godini (1.160.369.861,00 KM). Iznos od 116.036.986,10 KM je 10% od ostvarenih prihoda što predstavlja gornju granicu (limit) utvrđenu članom 7. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 86/07, 24/09, 44/10 i 30/16).

Na osnovu navedenog godišnje opterećenje servisiranja ukupnog duga u odnosu na ostvoreni prihod iz 2024. godine je za 2026. godinu 8,08%, za 2027. godinu 8,92%, za 2028. godinu 8,86%.

Svako, eventualno, novo zaduživanje u toku 2025. godine, koje je planirano u Budžetu KS za 2025. godinu, bit će predmet analize i izračuna mogućnosti zaduživanja, odnosno procjene potencijalne obaveze iznosa servisiranja duga za taj iznos zaduživanja u odnosu na ograničenja utvrđenih Zakonom, kako bi ukupan iznos servisiranja duga bio u okviru ograničenja utvrđenih Zakonom.

Glavne smjernice za upravljanje dugom su sljedeće:

- Raditi na iznalaženju kvalitetnih izvora za finansiranje projekata od interesa za KS putem zaduživanja, uz prihvatljive troškove i rizike u srednjem i dugom roku,
- Prilikom planiranja zaduživanja voditi računa da se održi ravnomjerna struktura otplate po godinama u cilju minimiziranja rizika likvidnosti,
- Radi smanjenja valutnog rizika maksimalno koristiti zaduživanje u KM, a kada to nije moguće preferirati zaduživanje u EUR valuti,
- Radi smanjenja kamatnog rizika preferirati zaduživanje po fiksnoj kamatnoj stopi i najnižim troškovima zaduživanja,
- Vršiti zaduživanje poštujući član 7. Zakona o dugu, zaduživanju i garancijama u Federaciji BiH a vezano za ograničenje iznosa duga.

8. Upravljanje potrošnjom javnog sektora

Kao najvažniji instrument u cilju osiguranja fiskalne discipline i efikasne alokacije resursa, u skladu sa strateškim dokumentima Vlade Kantona Sarajevo, DOB, kao preliminarni nacrt budžeta za narednu godinu, predstavlja sredstvo Vlade da svoje programe i aktivnosti usmjeri ka ispunjavanju potreba građana. Svaki budžetski korisnik će se u procesu pripreme i podnošenja svog godišnjeg finansijskog zahtjeva za budžetskim sredstvima pridržavati gornjih granica rashoda utvrđenih DOB-om.

Prijedlozi prioriteta potrošnje i početnih gornjih granica rashoda za period 2026. – 2028. godine sadržani u ovom dokumentu utvrđeni su sveobuhvatnim razmatranjem sljedećih ključnih faktora:

- okvira raspoloživih sredstava,
- fiskalne politike Vlade Kantona Sarajevo,
- ekonomske politike i utvrđenih prioriteta Vlade KS i
- dostavljenih finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika.

Zahtjevi budžetskih korisnika sadrže inicijalne projekcije potrebnih sredstava za trogodišnji period. Kao i prethodnih godina, iznos finansijskih zahtjeva uveliko prevazilazi iznos projiciranih raspoloživih sredstava. Obzirom na navedeno, prijedlog raspodjele ograničenih sredstava sačinjen je na osnovu raspoloživih podataka o utvrđenim prioritetima Vlade Kantona Sarajevo, **imajući u vidu prvenstveno izmjene i dopune Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH na osnovu kojih je Federalno ministarstvo finansija sačinilo projekcije prihoda 2026.-2028. godina, a koje su ujedno ključni ograničavajući faktor u procesu raspodjele.**

Na nivou pojedinačnog budžetskog korisnika, ovim DOB-om su utvrđene početne gornje granice rashoda za 2026., 2027. i 2028. godinu. Osnovni cilj početnih gornjih granica rashoda je osigurati realan okvir unutar kojeg će resorna ministarstva i budžetski korisnici razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima. Nakon usvajanja DOB-a, u skladu sa vremenskom linijom budžetskog kalendara, Ministarstvo finansija KS će uputiti budžetskim korisnicima budžetske instrukcije br. 2 koje će sadržavati usvojene početne gornje granice rashoda za svakog budžetskog korisnika, kao i smjernice za pripremu njihovih detaljnih budžetskih zahtjeva za 2026. godinu.

- Projekcije Budžeta Kantona Sarajevo za naredne tri godine

Prihodovna strana projiciranog Budžeta KS za naredne tri godine predstavlja odraz ekonomske aktivnosti. Projekcije su rađene na način da su korištene projekcije Federalnog ministarstva finansija i procjena ostalih prihoda KS u skladu sa historijskim trendom ostvarenja. Na osnovu navedenih projekcija očekuje se značajan manje prihoda po osnovu indirektnih poreza uzrokovan donošenjem izmjena Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH kojim se **jedino KS umanjio pripadajući udio u dosadašnjoj raspodjeli smanjenjem pondera 1,9658 koji je u 2023. godini smanjen na 1,5, te je dodatno smanjen na 1,4 u 2024. godini i na 1,3 u 2025. godini.**

Rashodovnu stranu čine zahtjevi budžetskih korisnika uvažavajući osnovna sredstva za funkcionisanje institucija, te zakonske obaveze (uz napomenu da je neophodno preispitati pojedina zakonska davanja u skladu sa raspoloživim sredstvima, te politikama i prioritetima Vlade Kantona Sarajevo). Struktura rashodovne strane predstavlja odraz provođenja mjera

racionalne javne potrošnje od strane Vlade Kantona Sarajevo, što predstavlja jedan od prioriteta ekonomske politike.

Fiskalna politika Vlade KS će i u narednom periodu biti orijentisana na efikasnijoj naplati svih poreznih i neporeznih prihoda nad kojima KS ima institucionalnu autonomiju, kao i izmjene i poboljšanja postojeće regulative.

- Dostavljanje i analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika

U skladu sa budžetskim kalendarom naznačenim u Zakonu o budžetima u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16, 5/18, 11/19, 99/19, 25a/22 i 7/25), Ministarstvo finansija KS uputilo je budžetskim korisnicima Budžetske instrukcije br. 1 na osnovu kojih su isti obaviješteni o rokovima, procesima i zahtjevima za dostavljanje informacija za proces pripreme DOB-a za period 2026. – 2028. godine. Budžetski korisnici dobili su jasne smjernice u Instrukcijama br. 1 da svoje preglede prioriteta, odnosno finansijske zahtjeve, podnose putem podsistema za pripremu i prikupljanje planova budžetskih korisnika u okviru informacijskog sistema za planiranje i upravljanje budžetom („e-Budget“). Ovaj način planiranja i podnošenja pregleda prioriteta omogućava centralizovanu pripremu i prikupljanje finansijskih planova i podataka budžetskih korisnika. Također, Budžetske instrukcije br. 1 u skladu sa Gender akcionim planom Vlade KS za period 2024.-2028. godina, sadrže i smjernice za dostavu rodno odgovornih programa i projekata unutar resora.

Kroz Budžetske instrukcije br. 1 budžetski korisnici su istakli svoje zahtjeve u linijskom i programskom formatu za sljedeću i dvije naredne godine. Budžetski korisnici su obavezni da sredstva rasporede isključivo na osnovu postavljenih ciljeva, odnosno rezultata za koje se očekuje da budu ostvarena tim sredstvima. Dosadašnji rezultati analiza postojećih budžetskih programa ukazali su na potrebu za optimizacijom istih, na način da se izvrši njihovo reduciranje i redefiniranje.

Slijedom Budžetskih instrukcija br. 1, budžetski korisnici su također upoznati sa makroekonomskim projekcijama, osnovnim karakteristikama trenutne ekonomske situacije u KS, politikom Vlade Kantona Sarajevo, politikom ukupnih rashoda i izdataka i dinamikom i rokovima pripreme DOB-a.

Imajući u vidu da je softverskom aplikacijom za planiranje budžeta budžetskim korisnicima omogućena direktna komunikacija i on–line dostavljanje budžetskih podataka u centraliziranu bazu podataka, mogućnost tehničke greške pri unosu podataka je svedena na minimum, dok je s druge strane došlo do povećanja discipline i efikasnosti u procesu pripreme budžeta, kao i kvaliteta budžetske dokumentacije. U skladu sa Budžetskim instrukcijama br. 1, putem on–line aplikacije i u printanoj formi, budžetski korisnici su dostavili Ministarstvu finansija KS svoje preliminarne finansijske zahtjeve za period 2026. –2028. godine. Značajno je napomenuti da je Ministarstvo finansija KS aktivno učestvovalo u saradnji sa budžetskim korisnicima u procesu pripreme njihovih finansijskih zahtjeva, svakodnevno pružajući tehničku i informatičku pomoć.

U Ministarstvu finansija KS su u mjesecu maju 2025. godine održani sastanci sa resornim ministarstvima na kojima su razmatrani njihovi zahtjevi za DOB za period 2026.-2028. godina. Navedeni sastanci su bili neophodni iz dva razloga:

- smanjenje pondera raspodjele indirektnih poreza za KS sa 1,9658 u 2022. godini na 1,3 u 2025. godini, te
- povećanih obaveza KS po osnovu servisiranja duga koji dopijeva u 2026. godini.

Nakon zaprimanja finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika putem aplikacije „e-Budget“, budžetski analitičari Ministarstva finansija KS prvo su pristupili kontroli tehničke ispravnosti. Finansijski zahtjevi koji su bili tehnički neispravno popunjeni, vraćeni su na korekciju, nakon čega su po ponovnom prijemu zajedno sa ostalim potvrđeni. Nakon tehničke provjere, umanjenje zahtjeva od strane pojedinih resornih ministarstava nakon održanih sastanaka, izvršena je analiza i razmatranje svih relevantnih informacija dostavljenih od strane budžetskih korisnika na osnovu koje će Ministarstvo finansija KS predložiti gornje granice rashoda za sve budžetske korisnike uvažavajući pri tome novonastalu situaciju izmjene Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH kao ključni faktor koji je uticao na smanjenje prihodovnog potencijala Kantona Sarajevo. Predložene gornje granice rashoda Vlada KS će razmotriti i utvrditi u DOB za period 2026. – 2028. godina.

Nakon završenih analiza finansijskih zahtjeva budžetskih korisnika, zaključeno je sljedeće:

- budžetski korisnici nastavljaju sa iskazivanjem visokih finansijskih zahtjeva, iako je kroz Budžetske instrukcije br. 1 jasno naglašena potreba za planiranjem sredstava uz poštivanje principa racionalnosti budžetskih sredstava,
- i dalje su prisutni nedostaci u pogledu programskog budžeta s obzirom da određeni broj pozicija ne prati adekvatno obrazloženje,
- pojedini budžetski korisnici su nedovoljno obrazložili pozicije na kojima su planirani značajni kapitalni projekti značajnih vrijednosti,
- navođenje povezanosti predloženih kapitalnih projekata sa Programom javnih investicija je nedovoljno precizan i koncizan,
- donošenje Izmjena i dopuna Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH usložnilo je proces donošenja DOB-a i utvrđivanje gornjih granica rashoda što će uticati na fiskalnu stabilnost Budžeta Kantona Sarajevo,

Ukupni **zahtjevi** budžetskih korisnika za 2026. godinu iznose **1.751.629.858 KM** (od čega se **1.605.209.915 KM** odnosi na budžetska sredstva, a 146.419.943 KM na namjenska sredstva, vlastite javne prihode budžetskih korisnika, transfere, donacije i primitke). Za 2027. godinu ukupni zahtjevi budžetskih korisnika iznose 1.846.835.614 KM, dok za 2027. godinu iznose 1.843.353.069 KM.

Ministarstvo finansija KS nije moglo udovoljiti iskazanim zahtjevima budžetskih korisnika i imalo je obavezu uskladiti rashodovne potrebe sa fiskalnim okvirom KS koji je najvećim djelom

definisan projekcijama Federalnog ministarstva finansija (indirektni i direktni porezi). Stoga je potrebno odobrene gornje granice rashoda (odobreni limiti za 2026. godinu) prvenstveno rasporediti za ispravno planiranje pozicija bruto plaća, doprinosa na plaću i naknada troškova zaposlenih.

- Da bi se postigla stabilizacija javnih finansija u Kantona Sarajevo potrebno je:

na nivou FBiH

1. da Federalno ministarstvo finansija pristupi izradi novog Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH koji će se zasnivati na transparentnim kriterijima, uzeti u obzir sve elemente formule za raspodjelu i koji će osigurati dugoročno stabilnost javnih finansija na svim nivoima vlasti i koji će obuhvatiti okvir svih javnih prihoda u FBiH,
2. da javni dug FBiH plaća iz sredstava koja pripadaju FBiH, odnosno da se utvrde jasni kriteriji i mjerila za povrat javnog duga kako niži nivoi vlasti ne bi bili opterećeni duplom otplatom javnog duga (prvi put prilikom raspodjele javnih prihoda i drugi put kroz planiranje otplate u budžetima),
3. da FBiH prilikom donošenja propisa kojima opterećuje budžete kantona sa novim obavezama, planira doznačavanje finansijskih sredstva za iste.

na nivou Vlade KS

1. resurse KS staviti u funkciju građana, a time i u funkciju naplate dodatnih prihoda od imovine kojom raspolaže KS,
2. u skladu sa efektima primjene Zakona o izmjeni zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, potrebno je izvršiti revidiranje svih propisa iz nadležnosti Kantona Sarajevo, pogotovo u dijelu naknada i davanja koji su vezani za prosječnu plaću u FBiH,
3. preispitati finansijsku efikasnost svih budžetskih korisnika u cilju racionalizacije i smanjenja javnih rashoda i troškova administracije,
4. preispitati kantonalne zakone koji definišu naknade koje su vezane za prosječnu plaću FBiH, te ih redefinisati kroz fiksiranje naknada (npr. porodijske naknade i sl.), kako bi se rashodovni potencijal KS sveo na realno moguć,
5. kreditno zaduženje planirati u okviru mogućeg zaduživanja u skladu sa Zakonom o dugu, zaduživanju i garancijama u FBiH,
6. od strane Vlade KS usvojiti odluku o višegodišnjim kapitalnim investicijama koja je u vezi sa Programom javnih investicija u KS.

Ukupni odobreni limiti – gornje granice rashoda budžetskih korisnika iznose 1.390.580.300 KM za 2026. godinu (od čega se 1.244.160.357 KM odnosi na budžetska sredstva, a 146.419.943 KM na namjenska sredstva, vlastite javne prihode budžetskih korisnika, transfere, donacije i primitke). Za 2027. godinu ukupno odobrena sredstva iznose 1.456.595.206 KM, dok za 2028. godinu iznose 1.524.812.449 KM.

9. Prioriteti potrošnje Vlade Kantona Sarajevo

Smjernice ekonomske i fiskalne politike KS u narednom periodu i pored naprijed navedenih izazova, doprinose ukupnim strateškim ciljevima BiH i FBiH, a koji između ostalog podrazumijevaju: ubrzan ekonomski razvoj, inkluzivan i prosperitetan društveni razvoj, održiv okolišni razvoj, efikasan razvoj infrastrukture te efikasne, transparentne i odgovorne javne institucije. Obzirom da KS ima ograničen utjecaj na kreiranje fiskalne politike općenito, a koja se odražava na ekonomsku situaciju u KS, strateški ciljevi ekonomske i fiskalne politike predstavljaju temelj za strateška opredjeljenja KS u narednom periodu.

Na uplatu javnih prihoda u Budžet KS u značajnoj mjeri utiče početak primjene Zakona o izmjeni Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH („Službene novine FBiH“, broj: 17/22). Osim navedene izmjene Zakona na naplatu prihoda mogu uticati i neplanirane izmjene poreznih politika, značajna odstupanja u kretanju koeficijenta raspodjele prihoda od indirektnih poreza između entiteta u odnosu na trenutno procijenjeni, promjene u nivou planirane otplate vanjskog duga, rad porezne administracije, te razvoj drugih događaja poput novih elementarnih nepogoda i sl.. Treba uzeti u obzir i da kategorija ostalih prihoda KS uključuje širok spektar varijabilnih neporeznih prihoda na čijoj efikasnijoj naplati treba raditi u budućem periodu.

Vlada KS će u narednom periodu odlučno djelovati u pravcu zaustavljanja pada stope ekonomskog rasta realizacijom aktivnosti iz svoje nadležnosti. KS kao konkurentna turistička i investiciona destinacija koja doprinosi održivom razvoju i podstiče zapošljavanje, će konstantno poduzimati efektivne mjere za privlačenje direktnih investicija u KS i razvoj turizma u KS, u skladu s budžetskim mogućnostima.

10. Rodno odgovorno budžetiranje kao opredjeljenje Vlade Kantona Sarajevo

Vlada KS će u periodu 2026. – 2028. godine nastaviti provoditi mjere za unaprijeđenje rodne ravnopravnosti i osiguravanje jednakih mogućnosti, u skladu sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH, Strategijom razvoja KS 2021.-2027. godina, Gender akcionim planom KS za period 2024.-2028. godina, te drugim strateškim dokumentima KS i međunarodnim konvencijama.

S tim u vezi, posebno izdvajamo odredbe člana 24. Zakona o ravnopravnosti spolova, koji glasi: „Organi vlasti na državnom i entitetskom nivou, kantonalni organi i organi jedinica lokalne samouprave, pravne osobe sa javnim ovlaštenjima, pravne osobe u većinskom vlasništvu države, u okviru svojih nadležnosti, dužni su poduzeti sve odgovarajuće i potrebne mjere radi provođenja odredbi propisanih Zakonom i Gender akcionim planom BiH, uključujući, ali ne ograničavajući se na:

- a) donošenje programa mjera radi postizanja ravnopravnosti spolova u svim oblastima i na svim nivoima vlasti;
- b) donošenje novih ili izmjenu i dopunu postojećih zakona i drugih propisa radi usklađivanja sa odredbama Zakona i međunarodnim standardima za ravnopravnost spolova;

- c) provođenje aktivnosti i mjera Gender akcionog plana BiH kroz redovne programe rada uz osiguranje budžetskih sredstava;
- d) osiguranje prikupljanja, vođenja, analize i prikazivanja statističkih podataka razvrstanih po spolu;
- e) sastavni dio programa mjera radi postizanja ravnopravnosti spolova u svim oblastima uključuje, ali se ne ograničava na:
 - analizu stanja spolova u određenoj oblasti;
 - implementaciju donesenih državnih politika kroz akcione planove za ravnopravnost spolova;
 - mjere za otklanjanje uočene neravnopravnosti spolova u određenoj oblasti.“

Zakon o ravnopravnosti spolova u BiH definiše prioritete oblasti javnih politika za djelovanje u cilju postizanja ravnopravnosti, uključujući:

- obrazovanje,
- upošljavanje, rad i pristup svim oblicima resursa,
- socijalna zaštita,
- zdravstvena zaštita,
- sport i kultura.

U nastavku se daje pregled najznačajnijih programa u KS u prioritarnim oblastima za unapređenje ravnopravnosti spolova u periodu 2026.-2028. godine.

Red. Br.	Naziv programa/projekta	Resor / institucija	Naziv mjere
1	Zaštita porodice sa djecom	Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice	Finansiranje zaštite porodice sa djecom za poboljšanje uslova života porodica i zaštite porodice za korisnike Kantona Sarajevo
2	Socijalna zaštita		Finansiranje socijalne zaštite za poboljšanje uslova života i zaštite socijalnih kategorija za korisnike Kantona Sarajevo
3	Zaštita civilnih žrtava rata Kantona Sarajevo		Finansiranje zaštite civilnih žrtava rata za korisnike Kantona Sarajevo
4	Sufinansiranje rada javnih kuhinja		Sufinansiranje rada javnih kuhinja
5	Osnovno obrazovanje odraslih	Ministarstvo za odgoj i obrazovanje	Sufinansiranje završetka osnovnog obrazovanja doprinosi smanjenju nepismenosti stanovništva
6	Stipendije učenicima		Davanje stipendije učenicima za deficitarna zanimanja podstiče veći upis učenika u srednje škole
7	Nabavka udžbenika za učenike osnovnih škola		Nabavka udžbenika za učenike osnovnih i srednjih škola doprinosi poboljšanju materijalnog položaja
8	Sufinansiranje predškolskog odgoja		Sufinansiranje predškolskog obrazovanja privatnim vrtićima doprinosi stvaranju prilika za zaposlenje roditelja (žena)
9	Sufinansiranje produženog boravka		Sufinansiranje produženog boravka doprinosi stvaranju prilika za zaposlenje roditelja (žena)

10	Poticaj razvoja ženskog poduzetništva	Ministarstvo privrede	Podrška razvoja ženskog poduzetništva na način da pravo prijave na javni poziv za program "Poticaj razvoja ženskog poduzetništva" imaju pravna ili fizička lica koja trajno obavljaju zakonom dozvoljene djelatnosti radi ostvarivanja dohotka odnosno dobiti na način kako je propisano Zakonom, sa sjedištem na području KS i koji su u minimalno 51% privatnom vlasništvu žena državljanke BiH, zapošljavaju najmanje jednog zaposlenog na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu (vlasnica ili jedan zaposlenik)
11	Zdravstveno osiguranje trudnica i porodilja	Ministarstvo zdravstva	Zdravstveno osiguranje trudnica i porodilja koje na drugi način ne mogu ostvariti ovo pravo
12	Podrška organizaciji i održavanju naučnih skupova iz oblasti zdravstva		Podrška udruženjima, neprofitnim organizacijama i drugim pravnim licima u organizaciji naučnih skupova i edukacija iz oblasti zdravstva
13	Podrška radu udruženja, neprofitnih organizacija i drugih pravnih lica u oblasti zdravstva		Podrška radu udruženja, neprofitnih organizacija i drugih pravnih lica u oblasti zdravstva
14	Preventivna zdravstvena zaštita - Unapređenje zdravlja i prevencija bolesti na području KS putem promotivnih i preventivnih projekata s ciljem povećanja svijesti, znanja i pravilnog stava o zdravim životnim stilovima, seksualnom i reproduktivnom zdravlju, vršnjačkom nasilju mentalnoj higijeni, moždanom udaru, kao i screening testova.		Prevenција, očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva Kantona Sarajevo

Ovaj pregled rodno odgovornih programa obuhvata četiri prioriteta sektora i ne predstavlja nužno sva izdvajanja za unapređenje rodne ravnopravnosti u DOB - u KS, te će se obuhvat oblasti nastojati proširiti kroz sve resore u narednom periodu, u skladu sa provedenim analizama stanja u područjima koja su obuhvaćena Zakonom o ravnopravnosti spolova u BiH i šire.

11. Gornje granice rashoda budžetskih korisnika za period 2026. – 2028. godine po sektorima i organizacionim jedinicama

U ovom poglavlju bit će prikazane gornje granice rashoda budžetskih korisnika za sljedeću budžetsku i naredne dvije fiskalne godine, kao i zahtjevi budžetskih korisnika. DOB - om za period 2026. – 2028. godina projicirane gornje granice rashoda koji se finansiraju iz izvora 10 (budžetska sredstva) za 2026. godinu iznose 1.244.160.357 KM, za 2027. godinu 1.313.608.670 KM i za 2028. godinu 1.381.666.049 KM. Projicirani rashodi iz izvora 10 za 2026. godinu su za 7,58% manji u odnosu na Budžet KS za 2025. godinu.

Razdjel Ministarstva pravde i uprave

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 73.045.216 KM za 2026. godinu i ima učešće od 5,87% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva za boračka pitanja

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 23.749.252 KM za 2026. godinu i ima učešće od 1,91% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva saobraćaja

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 21.365.574 KM za 2026. godinu i ima učešće od 1,72% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva unutrašnjih poslova

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 152.392.606 KM za 2026. godinu i ima učešće od 12,25% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva privrede

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 20.291.598 KM za 2026. godinu i ima učešće od 1,63% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva finansija

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 107.919.284 KM za 2026. godinu i ima učešće od 8,67% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva zdravstva

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 7.204.531 KM za 2026. godinu i ima učešće od 0,58% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva za odgoj i obrazovanje

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 383.137.031 KM za 2026. godinu i ima učešće od 30,79% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva kulture i sporta

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 39.682.726 KM za 2026. godinu i ima učešće od 3,18% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 95.127.218 KM za 2026. godinu i ima učešće od 7,65% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj resor procijenjena je u iznosu od 33.116.090 KM za 2026. godinu i ima učešće od 2,66% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Razdjel Ministarstva za nauku, visoko obrazovanje i mlade

Gornja granica rashoda iz izvora 10 (budžetska sredstva) za ovaj sektor procijenjena je u iznosu od 190.523.249 KM za 2026. godinu i ima učešće od 15,31% u ukupno procijenjenim sredstvima iz izvora 10 u Budžetu KS za 2026. godinu.

Tabela 13: Utvrđeni limiti za budžetske korisnike

NAZIV BUDŽETSKOG KORISNIKA	Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu		ZAHTEVI BUDŽETSKIH KORISNIKA						ODOBRENI LIMITI BUDŽETSKOG KORISNIKA					
			2026. g.		2027. g.		2028. g.		2026. g.		2027. g.		2028. g.	
	Budžet Kantona Sarajevo za 2025. godinu	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2026	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2027	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2028	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2026	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2027	Izvor 10 (budžetsk sredstva)	Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo 2028	Izvor 10 (budžetsk sredstva)
10 Skupština Kantona Sarajevo, poslanici i parlamentarne grupe	3,406,552	3,406,552	4,411,503	4,411,503	4,696,840	4,696,840	4,696,840	4,696,840	2,949,352	2,949,352	2,949,352	2,949,352	2,949,352	2,949,352
10010001 Skupština Kantona Sarajevo, poslanici i parlamentarne grupe	2,440,858	2,440,858	3,322,379	3,322,379	3,607,716	3,607,716	3,607,716	3,607,716	2,140,858	2,140,858	2,140,858	2,140,858	2,140,858	2,140,858
10020001 Služba za skupštinske poslove Skupštine Kantona Sarajevo	406,077	406,077	523,624	523,624	523,624	523,624	523,624	523,624	404,877	404,877	404,877	404,877	404,877	404,877
10030001 Kabinet predsjedavajućeg i zamjenika predsjedavajućeg Skupštine Kantona Sarajevo	559,617	559,617	565,500	565,500	565,500	565,500	565,500	565,500	403,617	403,617	403,617	403,617	403,617	403,617
11 Kabinet premijera Kantona Sarajevo	18,454,691	16,769,935	18,935,519	18,935,519	19,266,247	19,266,247	19,435,462	19,435,462	16,476,581	16,476,581	16,476,581	16,476,581	16,476,581	16,476,581
11010001 Kabinet premijera Kantona Sarajevo	2,384,541	737,215	947,694	947,694	1,012,743	1,012,743	1,092,958	1,092,958	724,411	724,411	724,411	724,411	724,411	724,411
11020001 Stručna služba vlade Kantona Sarajevo	576,728	576,728	946,900	946,900	946,900	946,900	946,900	946,900	575,328	575,328	575,328	575,328	575,328	575,328
11050001 Ured za zakonodavstvo Vlade Kantona Sarajevo	199,876	199,876	213,612	213,612	213,612	213,612	213,612	213,612	196,655	196,655	196,655	196,655	196,655	196,655
11080001 Ured za borbu protiv korupcije Kantona Sarajevo	1,593,740	1,586,397	1,759,950	1,759,950	1,759,950	1,759,950	1,759,950	1,759,950	1,568,740	1,568,740	1,568,740	1,568,740	1,568,740	1,568,740
11090001 Kanton Sarajevo - Kantonalna uprava za inspeksijske poslove	10,060,970	10,030,883	11,220,054	11,220,054	11,220,054	11,220,054	11,220,054	11,220,054	9,980,120	9,980,120	9,980,120	9,980,120	9,980,120	9,980,120
11110001 Služba za protokol i press Kantona Sarajevo	844,239	844,239	927,600	927,600	927,600	927,600	927,600	927,600	800,130	800,130	800,130	800,130	800,130	800,130
11120001 Ured Vlade Kantona Sarajevo za dijasporu	689,709	689,709	814,821	814,821	1,080,500	1,080,500	1,169,500	1,169,500	526,309	526,309	526,309	526,309	526,309	526,309
11130001 Ured Vlade Kantona Sarajevo za podršku Srebrenici	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888	2,104,888
12 Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo	79,190,011	78,459,972	85,303,173	85,244,262	84,889,978	84,831,067	85,069,761	85,010,850	73,104,127	73,045,216	74,104,127	74,045,216	74,104,127	74,045,216
12010001 Ministarstvo pravde i uprave Kantona Sarajevo	10,447,213	10,447,213	10,794,195	10,794,195	11,955,850	11,955,850	12,135,633	12,135,633	7,332,542	7,332,542	8,332,542	8,332,542	8,332,542	8,332,542
12020001 Kantonalni sud u Sarajevu	17,839,773	17,680,391	18,950,000	18,950,000	18,950,000	18,950,000	18,950,000	18,950,000	16,572,773	16,572,773	16,572,773	16,572,773	16,572,773	16,572,773
12020004 Općinski Sud Sarajevo	35,744,759	35,343,489	38,906,420	38,905,160	37,443,570	37,442,310	37,443,570	37,442,310	34,653,042	34,651,782	34,653,042	34,651,782	34,653,042	34,651,782
12030001 Kantonalno tužilaštvo Kantona Sarajevo	13,768,940	13,660,316	15,271,346	15,271,346	15,159,346	15,159,346	15,159,346	15,159,346	13,177,916	13,177,916	13,177,916	13,177,916	13,177,916	13,177,916
12050001 Pravobranilaštvo Kantona Sarajevo	1,389,326	1,328,303	1,381,212	1,323,561	1,381,212	1,323,561	1,381,212	1,323,561	1,367,854	1,310,203	1,367,854	1,310,203	1,367,854	1,310,203
13 Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo	60,141,936	36,271,516	48,807,729	45,123,009	61,574,031	57,869,311	62,274,703	58,524,703	27,433,972	23,749,252	28,453,972	24,749,252	30,499,252	26,749,252
13010001 Ministarstvo za boračka pitanja Kantona Sarajevo	44,194,889	31,990,708	39,303,100	38,103,100	52,066,600	50,866,600	52,066,600	50,866,600	20,834,858	19,634,858	21,834,858	20,634,858	23,834,858	22,634,858
13020001 Javna ustanova "Memorijalni centar Sarajevo"	15,947,047	4,280,808	9,504,629	7,019,909	9,507,431	7,002,711	10,208,103	7,658,103	6,599,114	4,114,394	6,619,114	4,114,394	6,664,394	4,114,394
14 Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo	148,940,017	59,506,456	96,735,732	69,029,042	98,084,328	69,029,042	99,295,388	69,029,042	49,072,264	21,365,574	57,420,860	28,365,574	81,631,920	51,365,574
14010001 Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo	103,506,660	59,506,456	69,768,752	69,029,042	69,768,752	69,029,042	69,768,752	69,029,042	22,105,284	21,365,574	29,105,284	28,365,574	52,105,284	51,365,574
14020001 Ministarstvo saobraćaja Kantona Sarajevo - Direkcija za puteve	45,433,357	0	26,966,980	0	28,315,576	0	29,526,636	0	26,966,980	0	28,315,576	0	29,526,636	0
17 Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo	201,906,167	146,648,417	170,573,874	160,331,951	166,854,052	162,961,496	168,756,051	167,252,515	162,634,529	152,392,606	156,285,162	152,392,606	153,896,142	152,392,606
17010001 Ministarstvo unutrašnjih poslova Kantona Sarajevo	61,627,759	21,671,420	28,333,551	28,328,551	23,307,296	23,302,296	23,744,915	23,739,915	20,394,206	20,389,206	20,394,206	20,389,206	20,394,206	20,389,206
17020001 Uprava policije	140,278,408	124,976,997	142,240,323	132,003,400	143,546,756	139,659,200	145,011,136	143,512,600	142,240,323	132,003,400	135,890,956	132,003,400	133,501,936	132,003,400
18 Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo	61,628,348	26,510,930	49,041,984	43,575,505	49,909,034	44,812,555	50,673,879	45,577,400	25,758,077	20,291,598	25,388,077	20,291,598	25,388,077	20,291,598
18010001 Ministarstvo privrede Kantona Sarajevo	57,978,759	22,882,820	43,524,100	38,109,100	44,581,100	39,536,100	44,581,100	39,536,100	23,121,160	17,706,160	22,751,160	17,706,160	22,751,160	17,706,160
18030001 JU Centar za napredne tehnologije u Sarajevu	3,649,589	3,628,110	5,517,884	5,466,405	5,327,934	5,276,455	6,092,779	6,041,300	2,636,917	2,585,438	2,636,917	2,585,438	2,636,917	2,585,438
19 Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo	120,449,069	113,393,561	112,190,284	107,919,284	125,236,395	118,681,011	125,193,018	118,637,634	112,190,296	107,919,284	125,236,395	118,681,011	125,193,018	118,637,634
19010001 Ministarstvo finansija Kantona Sarajevo	120,449,069	113,393,561	112,190,296	107,919,284	125,236,395	118,681,011	125,193,018	118,637,634	112,190,296	107,919,284	125,236,395	118,681,011	125,193,018	118,637,634
20 Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	26,442,517	8,019,088	8,789,861	8,789,861	9,322,861	9,322,861	9,327,861	9,327,861	7,204,531	7,204,531	7,204,531	7,204,531	9,204,531	9,204,531
20010001 Ministarstvo zdravstva Kantona Sarajevo	26,442,517	8,019,088	8,789,861	8,789,861	9,322,861	9,322,861	9,327,861	9,327,861	7,204,531	7,204,531	7,204,531	7,204,531	9,204,531	9,204,531

